

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Στρατηγικό Σχέδιο
ΚΑΠ 2023-2027

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ
ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER
(ΤΑΠΤΟΚ - ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ
ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)»
για ΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ
ΗΠΕΙΡΟΥ Α.Ε.

Αναπτυξιακός Οργανισμός
Τοπικής Αυτοδιοίκησης

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΣΣ ΚΑΠ)

Κωδικός Πρόσκλησης ΟΠΣΚΑΠ: Π3-77-4.1_EL_017_Δ

Ημερομηνία: 12-2-2026

Αρ. Πρωτοκόλλου: 119

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΣ ΚΑΠ

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ -
ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)»

για ΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Η ΟΠΟΙΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η «ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΑΕ – Αναπτυξιακός Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης»

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Του ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας “Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.” και άλλες διατάξεις» (Α’ 61).

β) Του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α’ 147), όπως ισχύει, καθώς και τις εγκυκλίους της ΕΑΑΔΗΣΥ για την υλοποίησή του.

γ) Του ν. 4782/2021 «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» (Α’ 36).

δ) Του ν. 4488/2017 "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις", (Α’ 137) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.

ε) Του ν. 4624/2019 “Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις”, (Α’ 137).

2. Τους Κανονισμούς και τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

α) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων, και ειδικότερα τα άρθρα 29-34 αυτού.

β) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 (ΕΕ L 187 της 26.6.2014) της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ’ εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης όπως ισχύει.

γ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.

δ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

ε) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1405/2006 του Συμβουλίου της 18ης Σεπτεμβρίου 2006 σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003.

στ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2472 της Επιτροπής της 14ης Δεκεμβρίου 2022 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ισχύει.

ζ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

η) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2832 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος.

θ) Την απόφαση της Επιτροπής της 20^{ης} Δεκεμβρίου 2011 για την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 106 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2012/21/ΕΕ).

ι) Την Ανακοίνωση της Επιτροπής (Notion of Aid) σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).

ια) Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2016/C8/02).

3. Την υπό στοιχεία C (2022) 8270 final/21.11.2022 εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του στρατηγικού σχεδίου της Ελλάδας για την ΚΓΠ 2023-2027 για ενωσιακή στήριξη που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως ισχύει.

4. Την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα» (2021/C 153/01) για τον περιφερειακό χάρτη, όπως ισχύει σύμφωνα με την Απόφαση C(2023) 6801 final της Επιτροπής.

5. Την υπ' αριθ. 2648/31.10.2024 απόφαση ανάθεσης καθηκόντων στις ΟΤΔ ως Ενδιάμεσους Φορείς (ΑΔΑ: 9ΤΛ14653ΠΓ-ΕΘΠ).

6. Την υπ' αριθ. 2450/11.10.2024 απόφαση ανάθεσης καθηκόντων της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ στις ΕΥ στις Περιφέρειες ως Ενδιάμεσους Φορείς (ΑΔΑ: 622Α4653ΠΓ-ΓΤΒ), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 8060/13.01.2025 όμοια απόφαση (ΑΔΑ: 6Α0Η4653ΠΓ-ΖΚΚ).

7. Την υπ' αριθ. 2097/10.11.2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έγκριση προγραμμάτων τοπικών στρατηγικών LEADER/ΤΑΠΤΟΚ στο πλαίσιο της υπ' αρ. 2545/10.10.2022 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ – ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)» του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023 – 2027» (Β' 5361), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και κατανομή πιστώσεων Δημόσιας Δαπάνης» (Β' 6539).

8. Την υπ' αριθ. 1040/28.03.2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) Άμεσων Ενισχύσεων ΣΣ ΚΑΠ» (Β' 2179), όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθ. 1571/11-05-2023 (Β' 3222), 2250/25-07-2023 (Β' 4717) και 382354/04-12-2024 (Β' 6735) όμοιες αποφάσεις.

9. Την υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 υπουργική απόφαση "Πλαίσιο εφαρμογής της παρέμβασης Π3-77-4.1 «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΣΣ ΚΑΠ.", (Β' 770).
10. Την υπ' αριθ. 74391/ΕΥΚΕ2634/13.7.2016 εγκύκλιο του Υφυπουργού Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού, όπως εκάστοτε ισχύει.
11. Την υπ' αριθ. 3506/18.12.2023 απόφαση «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ)», (Β' 7144).
12. Την με αριθ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ 4023/02.11.2016 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων».
13. Την με αριθ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
14. Το υπ' αριθ. 41364/ΕΥΚΕ 5317/05.04.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για έργα υποδομών πόσιμου ύδατος».
15. Το υπ' αριθ. 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1359/27.11.2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
16. Τη με αριθ. πρωτ. 121173/09.05.2025 Εγκύκλιο «Οδηγίες για την έκδοση πρόσκλησης – όροι επιλεξιμότητας – επιλεξιμότητα δαπανών και υπόδειγμα πρόσκλησης έργων δημοσίου χαρακτήρα με τα συνημμένα αυτής».
17. Τη με αριθ. πρωτ. 63982/10.04.2025 διατύπωση γνώμης της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ), που δόθηκε για το υπόδειγμα της πρόσκλησης.
18. Την υπ' αρ. 4/21-1-2026 απόφαση της ΕΔΠ LEADER 2023-2027, η οποία εγκρίνει την παρούσα πρόσκληση της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) ΗΠΕΙΡΟΣ ΑΕ, προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.
19. Το με αρ. πρωτ. 36490/12-2-2026 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΕ ΠΑΑ), με το οποίο δόθηκε η σύμφωνη γνώμη επί του σχεδίου πρόσκλησης της ΟΤΔ ΗΠΕΙΡΟΣ ΑΕ προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.
20. Το Ν. 4674/2020 αναφορικά με τους Αναπτυξιακούς Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΦΕΚ 53/Α/11.03.2020), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τους Ν. 4735/2020 (ΦΕΚ 197/Α/12.10.2020) και Ν. 4795/2021 (ΦΕΚ 62/Α/17.04.2021),
21. Την ανακοίνωση με αριθ. πρωτ. 2409031/01.09.2021 της Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ. του Επιμελητηρίου Ιωαννίνων με την καταχώρηση του καταστατικού της εταιρείας με την επωνυμία «ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ Α.Ε. – Αναπτυξιακός Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης» και διακριτικό τίτλο «ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε.», όπως ισχύει κωδικοποιημένο και τον κανονισμό εσωτερικής υπηρεσίας της Εταιρείας,

Κ Α Λ Ε Ι

Τους φορείς που εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων ανάλογα και με τα προβλεπόμενα ειδικά σε κάθε υποπαρέμβαση:

- Τοπικοί Φορείς Δημοσίου Τομέα ή ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, (περιλαμβανομένων των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και των φορέων τους),
- Ιδιωτικοί τοπικοί συλλογικοί φορείς και τοπικά νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (όπως σύλλογοι, σωματεία, ΑΜΚΕ, ΜΚΟ, ΝΠΙΔ), με καταστατικό σκοπό την υλοποίησή αντίστοιχων έργων,
- Λοιποί αρμόδιοι φορείς, όπως ο ΟΦΥΠΕΚΑ και εθελοντικές οργανώσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Ως Φορείς Δημοσίου Τομέα νοούνται: Δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, ανεξάρτητα της νομικής τους μορφής, συγκροτούν την έννοια του δημόσιου τομέα και περιλαμβάνονται στο «Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης», έτσι όπως καταρτίζεται από το αρμόδιο υπουργείο σε ετήσια βάση.

Επιπλέον για τους δυνητικούς δικαιούχους ισχύουν τα εξής:

1. Δεν είναι επιλέξιμοι δικαιούχοι, υπό σύσταση νομικά πρόσωπα.
2. Δικαιούχος δύναται να είναι το νομικό πρόσωπο που έχει συστήσει την ΟΤΔ ή μέλος που την απαρτίζει, συμπεριλαμβανομένων και των μελών της ΕΔΠ, καθώς επίσης και μέλη του ΔΣ του νομικού προσώπου, σε επίπεδο φορέων.
3. Αναφορικά με την υπο-παρέμβαση **Π3-77-4.1**, δικαιούχοι μπορούν να είναι μόνο τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα, ή τοπικοί συλλογικοί φορείς και τοπικά νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.
4. Δικαιούχοι στην παρέμβαση Π3-77-4.1 δύναται να είναι και η ΟΤΔ ή μέλος αυτής.
5. Για τις υπο-παρεμβάσεις Π3-77-4.1-6.1 και Π3-77-4.1-6.2, δικαιούχος δύναται να είναι φορείς που έχουν σχετική αρμοδιότητα, όπως ο ΟΦΥΠΕΚΑ και εθελοντικές οργανώσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.
6. **Δυνητικοί Δικαιούχοι δεν μπορεί να είναι:**
 - i. Εξωχώριες / υπεράκτιες εταιρείες,
 - ii. Φορείς/νομικά πρόσωπα στους οποίους έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για: Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/3 έλεγχοι) ή Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/2 έλεγχοι), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 40, του ν. 4488/2017 (Α' 137).
 - iii. Υπό σύσταση νομικά πρόσωπα.
7. Οι επιλέξιμοι δυνητικοί δικαιούχοι ανά υπο-παρέμβαση περιγράφονται αναλυτικά στις αντίστοιχες περιγραφές των υπο-παρεμβάσεων που ακολουθούν.

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΕΡΓΩΝ (ΠΡΑΞΕΩΝ),
προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 του ΣΣ
ΚΑΠ (για υπο-παρεμβάσεις Δημοσίου χαρακτήρα)**

Γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής των Παρεμβάσεων:

Περιφερειακή ενότητα	Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός περιοχής	LEADER ΣΣ ΚΑΠ	
					Έκταση (km2)	Μόνιμος Πληθυσμός (2011)
Π.Ε. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΒΟΡΕΙΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΑΘΥΠΕΔΟΥ				
		Τοπική Κοινότητα Βαθυπέδου	90800101	Ορεινή	10,127	86
		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ				
		Τοπική Κοινότητα Καλαρρυτών	90800201	Ορεινή	39,959	192
		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΣΑΝΟΧΩΡΙΩΝ				
		Τοπική Κοινότητα Αετορράχης	90800301	Ορεινή	5,299	116
		Τοπική Κοινότητα Ελληνικού	90800302	Ορεινή	20,821	443
		Τοπική Κοινότητα Καλεντζίου	90800303	Ορεινή	15,421	309
		Τοπική Κοινότητα Κορίτιανης	90800304	Ορεινή	6,055	59
		Τοπική Κοινότητα Μονολιθίου	90800305	Ορεινή	10,198	307
		Τοπική Κοινότητα Πηγαδίων	90800306	Ορεινή	5,5	115
		Τοπική Κοινότητα Πλαισίων Μαλακασίου	90800307	Ορεινή	7,025	234
		Τοπική Κοινότητα Πλατανούσσης	90800308	Ορεινή	16,345	463
		Τοπική Κοινότητα Φορτσίου	90800309	Ορεινή	16,732	135
		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΤΣΟΥΚΙΟΥ				
		Τοπική Κοινότητα Ματσουκίου	90800401	Ορεινή	35,36	455
		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ				
		Τοπική Κοινότητα Αμπελοχωρίου	90800501	Ορεινή	10,877	100
		Τοπική Κοινότητα Πραμάντων	90800502	Ορεινή	39,435	1.527
		Τοπική Κοινότητα Ραφταναίων	90800503	Ορεινή	18,773	147
		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΥΡΡΑΚΟΥ				
		Τοπική Κοινότητα Συρράκου	90800601	Ορεινή	29,307	270
		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ				
		Τοπική Κοινότητα Βαπτιστού	90800701	Ορεινή	4,951	146

ΔΗΜΟΣ ΔΟΔΩΝΗΣ	Τοπική Κοινότητα Κέδρου	90800702	Ορεινή	2,664	31
	Τοπική Κοινότητα Μιχαλιτσίου	90800703	Ορεινή	9,027	146
	Τοπική Κοινότητα Παλαιοχωρίου Σιράκου	90800704	Ορεινή	18,88	66
	Τοπική Κοινότητα Πετροβουνίου	90800705	Ορεινή	7,918	79
	Τοπική Κοινότητα Ποτιστικών	90800706	Ορεινή	4,532	47
	Τοπική Κοινότητα Προσηλίου	90800707	Ορεινή	10,902	101
	Τοπική Κοινότητα Χουλιαράδων	90800708	Ορεινή	12,226	140
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ				
	Τοπική Κοινότητα Αβγού	90810101	Ορεινή	6,248	327
	Τοπική Κοινότητα Αγίας Τριάδος	90810102	Ορεινή	7,475	95
	Τοπική Κοινότητα Βαρλαάμ	90810103	Ορεινή	8,425	112
	Τοπική Κοινότητα Βουλιάστης	90810104	Ορεινή	6,275	117
	Τοπική Κοινότητα Επισκοπικού	90810105	Πεδινή	9,523	320
	Τοπική Κοινότητα Θεριακησίου	90810106	Ορεινή	13,148	284
	Τοπική Κοινότητα Κοπάνης	90810107	Ορεινή	15,408	350
	Τοπική Κοινότητα Κουκλεσίου	90810108	Ορεινή	17,25	242
	Τοπική Κοινότητα Κρυφοβού	90810109	Ορεινή	12,652	413
	Τοπική Κοινότητα Μελιάς	90810110	Ορεινή	12,675	78
	Τοπική Κοινότητα Μουσωτίτσας	90810111	Ορεινή	23,074	605
	Τοπική Κοινότητα Μυροδάφνης	90810112	Ορεινή	5,5	139
	Τοπική Κοινότητα Πέρδικας	90810113	Ορεινή	6,875	130
	Τοπική Κοινότητα Πεστών	90810114	Ορεινή	11,15	193
	Τοπική Κοινότητα Ραβενίων	90810115	Ορεινή	7,525	106
	Τοπική Κοινότητα Σερβιανών	90810116	Ορεινή	10,847	435
	Τοπική Κοινότητα Σκλίβανης	90810117	Ορεινή	32,649	235
	Τοπική Κοινότητα Τερόβου	90810118	Ορεινή	24,774	385
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΩΔΩΝΗΣ				
	Τοπική Κοινότητα Αγίας Αναστασίας	90810201	Ορεινή	7,775	89
	Τοπική Κοινότητα Δραγοψάς	90810202	Ορεινή	11,985	52
	Τοπική Κοινότητα Δραμεσιών	90810203	Ορεινή	11,173	125

Τοπική Κοινότητα Δωδώνης	90810204	Ορεινή	8,748	184
Τοπική Κοινότητα Κωστανιανής	90810205	Ορεινή	11,46	115
Τοπική Κοινότητα Μαντείου	90810206	Ορεινή	7,973	169
Τοπική Κοινότητα Μελιγγών	90810207	Ορεινή	12,547	390
Τοπική Κοινότητα Πολυγύρου	90810208	Ορεινή	20,143	148
Τοπική Κοινότητα Ψήνας	90810209	Ορεινή	9,232	66
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ				
Τοπική Κοινότητα Αλεποχωρίου Μπότσαρη	90810301	Ορεινή	10,353	208
Τοπική Κοινότητα Αρδόσεως	90810302	Ορεινή	12,889	122
Τοπική Κοινότητα Αχλαδών	90810303	Ορεινή	12,125	144
Τοπική Κοινότητα Βαργιάδων	90810304	Ορεινή	14,525	188
Τοπική Κοινότητα Γεωργάνων	90810305	Ορεινή	10,35	132
Τοπική Κοινότητα Δερβιζιάνων	90810306	Ορεινή	13,215	252
Τοπική Κοινότητα Ελάφου	90810307	Ορεινή	7,4	122
Τοπική Κοινότητα Μπεστιάς	90810308	Ορεινή	18,406	147
Τοπική Κοινότητα Παλαιοχωρίου Μπότσαρη	90810309	Ορεινή	12,929	132
Τοπική Κοινότητα Πεντολάκκου	90810310	Ορεινή	5,775	118
Τοπική Κοινότητα Ρωμανού	90810311	Ορεινή	15,179	403
Τοπική Κοινότητα Σεριζιανών	90810312	Ορεινή	7,978	91
Τοπική Κοινότητα Σιστρουνίου	90810313	Ορεινή	15,904	303
Τοπική Κοινότητα Σμυρτιάς	90810314	Ορεινή	1,55	43
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΕΛΛΩΝ				
Τοπική Κοινότητα Αγίου Ανδρέου	90810401	Ορεινή	12,248	73
Τοπική Κοινότητα Αγίου Νικολάου	90810402	Ορεινή	8,681	145
Τοπική Κοινότητα Ανθοχωρίου Δωδώνης	90810403	Ορεινή	5,605	79
Τοπική Κοινότητα Αρτοπούλας	90810404	Ορεινή	11,448	123
Τοπική Κοινότητα Ασπροχωρίου	90810405	Ορεινή	15,9	31
Τοπική Κοινότητα Βαλανιδιάς	90810406	Ορεινή	6,73	64

ΔΗΜΟΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ	Τοπική Κοινότητα Ζωτικού	90810407	Ορεινή	12,804	166
	Τοπική Κοινότητα Καταμάχης	90810408	Ορεινή	11,529	75
	Τοπική Κοινότητα Κερασέας	90810409	Ορεινή	11,61	65
	Τοπική Κοινότητα Κουμαριάς	90810410	Ορεινή	8,481	103
	Τοπική Κοινότητα Λίππας	90810411	Ορεινή	21,491	70
	Τοπική Κοινότητα Μπαουσιών	90810412	Ορεινή	12,735	84
	Τοπική Κοινότητα Παρδαλίτσας	90810413	Ορεινή	8,991	100
	Τοπική Κοινότητα Πλατανίων	90810414	Ορεινή	11,098	75
	Τοπική Κοινότητα Σενίκου	90810415	Ορεινή	7,081	131
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ				
	Τοπική Κοινότητα Αγία Παρασκευή	90820101	Ορεινή	1,774	13
	Τοπική Κοινότητα Ανθρακίτη	90820102	Ορεινή	16,63	70
	Τοπική Κοινότητα Γρεβεντίου	90820103	Ορεινή	37,077	193
	Τοπική Κοινότητα Δεματίου	90820104	Ορεινή	27,126	327
	Τοπική Κοινότητα Δόλιανης	90820105	Πεδινή	17,276	55
	Τοπική Κοινότητα Ελατοχωρίου	90820106	Ορεινή	34,802	90
	Τοπική Κοινότητα Ιτέας	90820107	Ορεινή	14,915	133
	Τοπική Κοινότητα Καβαλλαρίου	90820108	Ορεινή	21,031	78
	Τοπική Κοινότητα Καρυών	90820109	Ορεινή	9,748	119
	Τοπική Κοινότητα Καστανώνος Ζαγορίου	90820110	Ορεινή	9,551	30
	Τοπική Κοινότητα Μακρίνου	90820111	Ορεινή	20,147	36
	Τοπική Κοινότητα Πέτρα	90820112	Ορεινή	3,694	153
	Τοπική Κοινότητα Ποταμιά	90820113	Πεδινή	1,158	31
	Τοπική Κοινότητα Τριστένου	90820114	Ορεινή	15,325	71
	Τοπική Κοινότητα Φλαμπουραρίου	90820115	Ορεινή	39,403	70
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΟΒΟΥΣΗΣ				
	Τοπική Κοινότητα Βοβούσης	90820201	Ορεινή	51,029	115
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ				
	Τοπική Κοινότητα Αγίου Μηνά	90820301	Ορεινή	6,155	19
	Τοπική Κοινότητα Άνω Πεδινών	90820302	Ορεινή	10,832	144

ΔΗΜΟΣ ΖΙΤΣΑΣ	Τοπική Κοινότητα Αρίστης	90820303	Ορεινή	28,947	154
	Τοπική Κοινότητα Ασπραγγέλων	90820304	Ορεινή	15,356	165
	Τοπική Κοινότητα Βίτσης	90820305	Ορεινή	15,659	102
	Τοπική Κοινότητα Δικορύφου	90820306	Ορεινή	20,102	33
	Τοπική Κοινότητα Δυλόφου	90820307	Ορεινή	10	24
	Τοπική Κοινότητα Διποτάμου	90820308	Ορεινή	10,476	20
	Τοπική Κοινότητα Ελάτης	90820309	Ορεινή	10,526	49
	Τοπική Κοινότητα Ελαφότοπου	90820310	Ορεινή	13,665	53
	Τοπική Κοινότητα Καλουτά	90820311	Ορεινή	17,576	23
	Τοπική Κοινότητα Κάτω Πεδινών	90820312	Ορεινή	9,2	41
	Τοπική Κοινότητα Μανασσή	90820313	Ορεινή	12,801	26
	Τοπική Κοινότητα Μεσοβουνίου	90820314	Ορεινή	5,379	29
	Τοπική Κοινότητα Μονοδενδρίου	90820315	Ορεινή	20,009	129
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΠΙΓΚΟΥ				
	Τοπική Κοινότητα Παπίγκου	90820401	Ορεινή	34,131	267
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΥΜΦΗΣ				
	Τοπική Κοινότητα Βραδέτου	90820501	Ορεινή	30,102	21
	Τοπική Κοινότητα Βρυσχωρίου	90820502	Ορεινή	50,39	90
	Τοπική Κοινότητα Ηλιοχωρίου	90820503	Ορεινή	23,295	31
	Τοπική Κοινότητα Κατεσόβου	90820504	Ορεινή	17,966	51
	Τοπική Κοινότητα Κήπων	90820505	Ορεινή	19,352	86
	Τοπική Κοινότητα Κουκκουλίου	90820506	Ορεινή	24,108	39
	Τοπική Κοινότητα Λαϊστής	90820507	Ορεινή	87,27	60
	Τοπική Κοινότητα Λεπτοκαρυάς Ζαγορίου	90820508	Ορεινή	32,128	32
	Τοπική Κοινότητα Νεγάδων	90820509	Ορεινή	18,377	19
	Τοπική Κοινότητα Σκαμνελλίου	90820510	Ορεινή	55,765	95
	Τοπική Κοινότητα Τσεπελόβου	90820511	Ορεινή	43,616	261
	Τοπική Κοινότητα Φραγκάδων	90820512	Ορεινή	25,927	77
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΚΑΛΗΣ				
	Τοπική Κοινότητα Ασφάκας	90830101	Πεδινή	7,2	269

Τοπική Κοινότητα Βατατάδων	90830102	Ορεινή	5,805	18
Τοπική Κοινότητα Βλαχατάνου	90830103	Μειονεκτική	7,906	26
Τοπική Κοινότητα Γαβρισίων	90830104	Ορεινή	9,357	109
Τοπική Κοινότητα Λιγοψάς	90830105	Ορεινή	10,433	130
Τοπική Κοινότητα Μεταμόρφωσης	90830106	Πεδινή	2,25	686
Τοπική Κοινότητα Πετσαλίου	90830107	Πεδινή	6,23	303
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΥΡΥΜΕΝΩΝ				
Τοπική Κοινότητα Βασιλοπούλου	90830201	Ορεινή	12,434	125
Τοπική Κοινότητα Δελβινακοπούλου	90830202	Ορεινή	11,285	50
Τοπική Κοινότητα Κληματιάς	90830203	Μειονεκτική	16,114	496
Τοπική Κοινότητα Κοκκινοχώματος	90830204	Ορεινή	6,63	37
Τοπική Κοινότητα Λευκοθέας	90830205	Ορεινή	8,683	76
Τοπική Κοινότητα Παλιούρης	90830206	Ορεινή	7,455	156
Τοπική Κοινότητα Ραϊκού	90830207	Ορεινή	4,177	24
Τοπική Κοινότητα Σουλοπούλου	90830208	Ορεινή	7,18	45
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΖΙΤΣΑΣ				
Τοπική Κοινότητα Δαφνοφύτου	90830301	Ορεινή	4,21	35
Τοπική Κοινότητα Ζίτσης	90830302	Μειονεκτική	29,169	676
Τοπική Κοινότητα Καρίτσης	90830303	Μειονεκτική	12,785	207
Τοπική Κοινότητα Λιθίνου	90830304	Ορεινή	5,277	72
Τοπική Κοινότητα Πρωτόπαππα	90830305	Μειονεκτική	14,427	342
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΟΛΟΣΣΩΝ				
Τοπική Κοινότητα Αετοπέτρας Δωδώνης	90830401	Ορεινή	24,966	47
Τοπική Κοινότητα Βερενίκης	90830402	Ορεινή	13,061	166
Τοπική Κοινότητα Βουσαρά	90830403	Ορεινή	6,93	105
Τοπική Κοινότητα Βροσίνας	90830404	Ορεινή	10,883	73
Τοπική Κοινότητα Βρυσούλας	90830405	Ορεινή	5,73	78
Τοπική Κοινότητα Γιουργάνιστας	90830406	Ορεινή	10,559	49
Τοπική Κοινότητα Γκριμπόβου	90830407	Ορεινή	10,209	99
Τοπική Κοινότητα Γρανίτσης	90830408	Ορεινή	10,382	85

Τοπική Κοινότητα Γρανιτσοπούλας	90830409	Ορεινή	7,205	43
Τοπική Κοινότητα Δεσποτικού	90830410	Ορεινή	18,781	92
Τοπική Κοινότητα Δοβλά	90830411	Ορεινή	14,487	66
Τοπική Κοινότητα Εκκλησχωρίου	90830412	Ορεινή	10,234	33
Τοπική Κοινότητα Ζαλόγγου	90830413	Ορεινή	19,066	165
Τοπική Κοινότητα Καλοχωρίου	90830414	Ορεινή	8,456	62
Τοπική Κοινότητα Κουρέντων	90830415	Ορεινή	11,16	134
Τοπική Κοινότητα Πολυδώρου	90830416	Ορεινή	9,208	63
Τοπική Κοινότητα Ραδοβιζίου	90830417	Ορεινή	10,459	143
Τοπική Κοινότητα Ρίζου	90830418	Ορεινή	8,081	32
Τοπική Κοινότητα Φωτεινού	90830419	Ορεινή	7,88	21
Τοπική Κοινότητα Χίνκας	90830420	Ορεινή	23,369	90
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΣΣΑΡΩΝΟΣ				
Δημοτική Κοινότητα Ελεούσης	90830501	Πεδινή	11,873	3.484
Τοπική Κοινότητα Αγίου Ιωάννου	90830502	Πεδινή	3,624	821
Τοπική Κοινότητα Αναργύρων	90830503	Ορεινή	9,707	108
Τοπική Κοινότητα Άνω Λαψίστης	90830504	Μειονεκτική	7,901	386
Τοπική Κοινότητα Βαγενιτίου	90830505	Ορεινή	2,602	60
Τοπική Κοινότητα Βουνοπλαγιάς	90830506	Πεδινή	10,823	1.509
Τοπική Κοινότητα Γραμμένου	90830507	Ορεινή	5,58	176
Τοπική Κοινότητα Ζωοδόχου	90830508	Πεδινή	6,149	504
Τοπική Κοινότητα Κάτω Λαψίστης	90830509	Πεδινή	5,993	364
Τοπική Κοινότητα Λοφίσκου	90830510	Ορεινή	3,752	29
Τοπική Κοινότητα Λύγγου	90830511	Ορεινή	12,208	76
Τοπική Κοινότητα Μεγάλου Γαρδικίου	90830512	Ορεινή	3,624	125
Τοπική Κοινότητα Νεοχωρίου	90830513	Μειονεκτική	6,201	215
Τοπική Κοινότητα Περάτη	90830514	Ορεινή	3,577	39
Τοπική Κοινότητα Πετραλώνων	90830515	Ορεινή	8,326	126
Τοπική Κοινότητα Πολυλόφου	90830516	Ορεινή	11,885	76
Τοπική Κοινότητα Ροδοτοπίου	90830517	Πεδινή	21,453	1.140

ΔΗΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΝΑΤΟΛΗΣ				
	Δημοτική Κοινότητα Ανατολής	90840101	Πεδινή	7,698	9.798
	Τοπική Κοινότητα Μπάφρας	90840102	Πεδινή	3,798	838
	Τοπική Κοινότητα Νεοκαισαρείας	90840103	Πεδινή	4,349	919
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ				
	Δημοτική Κοινότητα Μαρμάρων	90840202	Ορεινή	17,421	5.276
	Δημοτική Κοινότητα Σταυρακίου	90840203	Πεδινή	7,673	4.444
	Τοπική Κοινότητα Εξοχή	90840204	Πεδινή	0,801	2.975
	Τοπική Κοινότητα Νεοχωροπούλου	90840205	Πεδινή	4,19	2.102
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΠΙΖΑΝΙΟΥ				
	Δημοτική Κοινότητα Πεδινής	90840301	Πεδινή	16,721	3.149
	Τοπική Κοινότητα Αμπελείας	90840302	Πεδινή	9,298	358
	Τοπική Κοινότητα Ασβεστοχωρίου	90840303	Ορεινή	16,346	276
	Τοπική Κοινότητα Κόντσικας	90840304	Ορεινή	13,277	196
	Τοπική Κοινότητα Κοσμηράς	90840305	Ορεινή	12,422	577
	Τοπική Κοινότητα Μανολιάσης	90840306	Ορεινή	11,648	184
	Τοπική Κοινότητα Μπιζανίου	90840307	Πεδινή	11,66	384
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΗΣΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ				
	Δημοτική Κοινότητα Νήσου Ιωαννίνων (νήσος)	90840401	Πεδινή	4,324	219
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΜΒΩΤΙΔΟΣ				
	Δημοτική Κοινότητα Κατσικά	90840501	Πεδινή	13,548	3.885
	Τοπική Κοινότητα Ανατολικής	90840502	Ορεινή	12,602	60
	Τοπική Κοινότητα Βασιλικής	90840503	Πεδινή	8,848	486
	Τοπική Κοινότητα Δαφνούλας	90840504	Ορεινή	10,047	376
	Τοπική Κοινότητα Δροσχωρίου	90840505	Πεδινή	10,573	782
	Τοπική Κοινότητα Ηλιοκάλης	90840506	Πεδινή	3,299	524
	Τοπική Κοινότητα Καστρίτσης	90840507	Πεδινή	11,923	557
	Τοπική Κοινότητα Κουτσελιού	90840508	Πεδινή	11,886	1.407
	Τοπική Κοινότητα Κράψης	90840509	Ορεινή	25,355	81
	Τοπική Κοινότητα Λογγάδων	90840510	Πεδινή	9,9	859
	Τοπική Κοινότητα Μουζακαίων	90840511	Ορεινή	7,873	377

ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ	Τοπική Κοινότητα Πλατανιάς	90840512	Πεδινή	10	601
	Τοπική Κοινότητα Πλατάνου	90840513	Ορεινή	1,278	170
	Τοπική Κοινότητα Χαροκοπίου	90840514	Πεδινή	1,484	303
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ				
	Δημοτική Κοινότητα Περάματος	90840601	Πεδινή	7,597	1.841
	Τοπική Κοινότητα Αμφιθέας	90840602	Πεδινή	6,098	594
	Τοπική Κοινότητα Κρανούλας	90840603	Πεδινή	11,224	675
	Τοπική Κοινότητα Κρύας	90840604	Πεδινή	13,473	822
	Τοπική Κοινότητα Κρυόβρυση	90840605	Ορεινή	16,432	63
	Τοπική Κοινότητα Λιγκιάδων	90840606	Ορεινή	24,95	92
	Τοπική Κοινότητα Μάζιας	90840607	Ορεινή	14,148	189
	Τοπική Κοινότητα Περιβλέπτου	90840608	Πεδινή	11,226	473
	Τοπική Κοινότητα Σπόθων	90840609	Ορεινή	0,577	0
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΗΣ				
	Τοπική Κοινότητα Αετομηλίτσας	90850101	Ορεινή	51,297	432
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΙΣΤΡΑΤΟΥ				
	Τοπική Κοινότητα Διστράτου	90850201	Ορεινή	53,837	278
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ				
	Δημοτική Κοινότητα Κονίτσης	90850301	Ορεινή	54,506	2.942
	Τοπική Κοινότητα Αγίας Βαρβάρας	90850302	Ορεινή	29,569	29
	Τοπική Κοινότητα Αγίας Παρασκευής	90850303	Ορεινή	66,097	220
	Τοπική Κοινότητα Αετοπέτρας Κονίτσης	90850304	Ορεινή	6,929	124
	Τοπική Κοινότητα Αηδοχωριού	90850305	Ορεινή	13,257	45
	Τοπική Κοινότητα Αμαράντου	90850306	Ορεινή	39,431	44
	Τοπική Κοινότητα Αρμάτων	90850307	Ορεινή	33,449	30
	Τοπική Κοινότητα Γαναδιού	90850308	Ορεινή	14,324	32
	Τοπική Κοινότητα Ελευθέρου	90850309	Ορεινή	41,173	75
	Τοπική Κοινότητα Εξοχής	90850310	Ορεινή	15,364	41
	Τοπική Κοινότητα Ηλιορράχης	90850311	Ορεινή	9,88	112
	Τοπική Κοινότητα Καβασίων	90850312	Ορεινή	13,633	37
	Τοπική Κοινότητα Καλλιθέας	90850313	Ορεινή	8,307	154

ΔΗΜΟΣ ΜΕΤΣΟΒΟΥ	Τοπική Κοινότητα Κλειδωνιάς	90850314	Ορεινή	15,786	136
	Τοπική Κοινότητα Μαζίου	90850315	Ορεινή	7,28	187
	Τοπική Κοινότητα Μελισσόπετρας	90850316	Ορεινή	22,312	41
	Τοπική Κοινότητα Μολίστης	90850317	Ορεινή	4,875	23
	Τοπική Κοινότητα Μολυβδοσκεπάστου	90850318	Ορεινή	6,203	43
	Τοπική Κοινότητα Μοναστηρίου	90850319	Ορεινή	11,625	17
	Τοπική Κοινότητα Νικάνορος	90850320	Ορεινή	16,924	38
	Τοπική Κοινότητα Πάδων	90850321	Ορεινή	28,324	31
	Τοπική Κοινότητα Παλαιοσελλίου	90850322	Ορεινή	13,475	45
	Τοπική Κοινότητα Πηγής	90850323	Ορεινή	23,976	101
	Τοπική Κοινότητα Πουρνιάς	90850324	Ορεινή	23,649	35
	Τοπική Κοινότητα Πύργου	90850325	Ορεινή	22,168	50
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ				
	Τοπική Κοινότητα Ασημοχωρίου	90850401	Ορεινή	12,762	42
	Τοπική Κοινότητα Βούρμπιανης	90850402	Ορεινή	26,227	68
	Τοπική Κοινότητα Γοργοποτάμου	90850403	Ορεινή	16,15	29
	Τοπική Κοινότητα Δροσοπηγής	90850404	Ορεινή	28,799	103
	Τοπική Κοινότητα Καστανέας	90850405	Ορεινή	20,474	79
	Τοπική Κοινότητα Κεφαλοχωρίου	90850406	Ορεινή	33,574	153
	Τοπική Κοινότητα Λαγκάδας	90850407	Ορεινή	21,349	124
	Τοπική Κοινότητα Οξυάς	90850408	Ορεινή	19,69	51
	Τοπική Κοινότητα Πλαγιάς	90850409	Ορεινή	27,861	50
	Τοπική Κοινότητα Πληκατίου	90850410	Ορεινή	31,799	70
	Τοπική Κοινότητα Πυρσόγιαννης	90850411	Ορεινή	19,9	119
	Τοπική Κοινότητα Χιονάδων	90850412	Ορεινή	12,575	42
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΟΥΡΚΑΣ				
	Τοπική Κοινότητα Φούρκας	90850501	Ορεινή	32,374	90
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΓΝΑΤΙΑΣ				
	Τοπική Κοινότητα Μεγάλης Γότιστας	90860101	Ορεινή	23,004	342
	Τοπική Κοινότητα Μεγάλου Περιστερίου	90860102	Ορεινή	28,933	476

ΔΗΜΟΣ ΠΙΩΓΩΝΙΟΥ	Τοπική Κοινότητα Μικράς Γότιστας	90860103	Ορεινή	16,98	194
	Τοπική Κοινότητα Μικρού Περιστερίου	90860104	Ορεινή	20,168	244
	Τοπική Κοινότητα Σίτσαινα	90860105	Ορεινή	7,086	175
	Τοπική Κοινότητα Χρυσοβίτσης	90860106	Ορεινή	35,253	900
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΤΣΟΒΟΥ				
	Δημοτική Κοινότητα Μετσόβου	90860201	Ορεινή	101,908	2.503
	Τοπική Κοινότητα Ανηλίου	90860202	Ορεινή	42,637	587
	Τοπική Κοινότητα Ανθοχωρίου Μετσόβου	90860203	Ορεινή	19,805	159
	Τοπική Κοινότητα Βοτονοσίου	90860204	Ορεινή	13,326	220
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΗΛΕΑΣ				
	Τοπική Κοινότητα Μηλέας	90860301	Ορεινή	54,556	396
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΝΩ ΚΑΛΑΜΑ				
	Τοπική Κοινότητα Αρετής	90870101	Μειονεκτική	7,701	80
	Τοπική Κοινότητα Βροντισμένης	90870102	Μειονεκτική	2,626	172
	Τοπική Κοινότητα Ιερομνήμης	90870103	Ορεινή	6,305	169
	Τοπική Κοινότητα Καταρράκτου	90870104	Ορεινή	3,777	84
	Τοπική Κοινότητα Κουκλιών	90870105	Μειονεκτική	12,664	407
	Τοπική Κοινότητα Μαζαρακίου	90870106	Μειονεκτική	6,655	196
	Τοπική Κοινότητα Μαυρονόρους	90870107	Ορεινή	5,805	85
	Τοπική Κοινότητα Παρακαλάμου	90870108	Μειονεκτική	15,526	926
	Τοπική Κοινότητα Ρεπετίστης	90870109	Μειονεκτική	6,73	108
	Τοπική Κοινότητα Ριαχόβου	90870110	Μειονεκτική	4,427	123
	Τοπική Κοινότητα Σιταριάς	90870111	Μειονεκτική	14,284	176
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΝΩ ΠΩΓΩΝΙΟΥ				
	Τοπική Κοινότητα Αγίου Κοσμά	90870201	Ορεινή	7,731	46
	Τοπική Κοινότητα Βασιλικού	90870202	Ορεινή	48,611	228
	Τοπική Κοινότητα Κακολάκκου	90870203	Ορεινή	7,172	26
	Τοπική Κοινότητα Κάτω Μερόπης	90870204	Ορεινή	19,826	84
	Τοπική Κοινότητα Κεφαλοβρύσου	90870205	Ορεινή	15,832	838
	Τοπική Κοινότητα Μερόπης	90870206	Ορεινή	11,337	52

Τοπική Κοινότητα Παλαιοπύργου	90870207	Ορεινή	14,868	105
Τοπική Κοινότητα Ρουψιάς	90870208	Ορεινή	6,78	54
Τοπική Κοινότητα Ωραιοκάστρου	90870209	Ορεινή	4,928	57
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ				
Τοπική Κοινότητα Αγίας Μαρίνης	90870301	Ορεινή	22,022	79
Τοπική Κοινότητα Αργυροχωρίου	90870302	Ορεινή	5,674	32
Τοπική Κοινότητα Βήσσανης	90870303	Ορεινή	31,194	424
Τοπική Κοινότητα Δελβινακίου	90870304	Ορεινή	54,824	772
Τοπική Κοινότητα Καστάνιανης	90870305	Ορεινή	17,722	67
Τοπική Κοινότητα Κερασόβου	90870306	Ορεινή	5,649	76
Τοπική Κοινότητα Κρυονερίου	90870307	Ορεινή	7,131	129
Τοπική Κοινότητα Κτισμάτων	90870308	Ορεινή	9,474	253
Τοπική Κοινότητα Λίμνης	90870309	Ορεινή	10,058	99
Τοπική Κοινότητα Μαυροπούλου	90870310	Ορεινή	13,873	114
Τοπική Κοινότητα Ορεινού Ξηροβάλτου	90870311	Ορεινή	12,773	86
Τοπική Κοινότητα Περιστερίου	90870312	Ορεινή	9,774	53
Τοπική Κοινότητα Ποντικατών	90870313	Ορεινή	13,373	60
Τοπική Κοινότητα Στρατινίστης	90870314	Ορεινή	13,448	62
Τοπική Κοινότητα Τεριαχίου	90870315	Ορεινή	13,923	37
Τοπική Κοινότητα Φαραγγίου	90870316	Ορεινή	5,744	22
Τοπική Κοινότητα Χαραυγής	90870317	Ορεινή	9,149	175
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΛΠΑΚΙΟΥ				
Τοπική Κοινότητα Άνω Ραβενίων	90870401	Ορεινή	15,662	115
Τοπική Κοινότητα Γεροπλατάνου	90870402	Ορεινή	18,339	128
Τοπική Κοινότητα Δολιανών	90870403	Μειονεκτική	19,802	501
Τοπική Κοινότητα Καλπακίου	90870404	Μειονεκτική	13,189	625
Τοπική Κοινότητα Κάτω Ραβενίων	90870405	Ορεινή	11,009	108
Τοπική Κοινότητα Μαυροβουνίου	90870406	Ορεινή	6,83	20
Τοπική Κοινότητα Νεγράδων	90870407	Ορεινή	20,191	79

		Τοπική Κοινότητα Χρυσορράχης	90870408	Μειονεκτική	11,734	143
		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΒΔΑΝΗΣ				
		Τοπική Κοινότητα Διμοκορίου	90870501	Ορεινή	16,325	56
		Τοπική Κοινότητα Λάβδανης	90870502	Ορεινή	31,886	62
		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗΣ				
		Τοπική Κοινότητα Δολού	90870601	Ορεινή	15,347	60
		Τοπική Κοινότητα Δρυμάδων	90870602	Ορεινή	13,62	48
		Τοπική Κοινότητα Πωγωνιανής	90870603	Ορεινή	18,83	425
		Τοπική Κοινότητα Σταυροσκιαδίου	90870604	Ορεινή	8,896	34
Π.Ε. ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΗΣ				
		Δημοτική Κοινότητα Ηγουμενίτσας	90770101	Ορεινή	30,944	9.820
		Τοπική Κοινότητα Αγίας Μαρίνης	90770102	Ορεινή	17,57	324
		Τοπική Κοινότητα Αγίου Βλασίου	90770103	Μειονεκτική	12,977	294
		Τοπική Κοινότητα Γραικοχωρίου	90770104	Ορεινή	9,497	2.172
		Τοπική Κοινότητα Καστρίου	90770105	Μειονεκτική	8,272	754
		Τοπική Κοινότητα Κρυόβρυσης	90770106	Ορεινή	9,47	26
		Τοπική Κοινότητα Λαδοχωρίου	90770107	Ορεινή	6,40	867
		Τοπική Κοινότητα Μαυρουδίου	90770108	Ορεινή	8,371	1.021
		Τοπική Κοινότητα Νέας Σελευκείας	90770109	Μειονεκτική	8,251	2.624
		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ				
		Τοπική Κοινότητα Ελευθερίου	90770201	Μειονεκτική	10,072	272
		Τοπική Κοινότητα Καρτερίου	90770202	Ορεινή	14,735	248
		Τοπική Κοινότητα Καταβόθρας	90770203	Μειονεκτική	16,872	263
		Τοπική Κοινότητα Μαζαρακιάς	90770204	Ορεινή	20,593	473
		Τοπική Κοινότητα Μαργαριτίου	90770205	Μειονεκτική	34,02	783
		Τοπική Κοινότητα Μεσοβουνίου	90770206	Πεδινή	7,644	159
		Τοπική Κοινότητα Σπαθαραίων	90770207	Μειονεκτική	45,287	293
		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΥ				
		Τοπική Κοινότητα Γεροπλάτανος	90770301	Πεδινή	6,798	42
		Τοπική Κοινότητα Δράμεσης	90770302	Μειονεκτική		177
		Τοπική Κοινότητα Δρίμτσας	90770303	Ορεινή	3,748	10

ΔΗΜΟΣ ΣΟΥΛΙΟΥ	Τοπική Κοινότητα Κορίτιανης	90770304	Ορεινή	16,786	185
	Τοπική Κοινότητα Παραποτάμου	90770305	Ορεινή	1072	754
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΡΔΙΚΑΣ				
	Δημοτική Κοινότητα Πέρδικας	90770401	Ορεινή	34,605	1.613
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΥΒΟΤΩΝ				
	Τοπική Κοινότητα Αργυροτόπου	90770501	Ορεινή	17,838	294
	Τοπική Κοινότητα Πλαταριάς	90770502	Ορεινή	12,526	961
	Τοπική Κοινότητα Συβότων	90770503	Ορεινή	32,054	875
	Τοπική Κοινότητα Φασκομηλιάς	90770504	Ορεινή	10,021	510
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΧΕΡΟΝΤΑ				
	Τοπική Κοινότητα Γαρδικίου Σούλι	90780101	Μειονεκτική	14,53	663
	Τοπική Κοινότητα Γλυκής	90780102	Πεδινή	19,214	675
	Τοπική Κοινότητα Σκανδάλου	90780103	Μειονεκτική	27,297	543
	Τοπική Κοινότητα Χόικας	90780104	Ορεινή	6,302	265
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ				
	Δημοτική Κοινότητα Παραμυθίας	90780201	Ορεινή	28,386	2.730
	Τοπική Κοινότητα Αγίας Κυριακής	90780202	Ορεινή	18,751	27
	Τοπική Κοινότητα Αμπελιάς	90780203	Ορεινή	25,344	185
	Τοπική Κοινότητα Γκρίκας	90780204	Ορεινή	13,621	310
	Τοπική Κοινότητα Ελαταριάς	90780205	Ορεινή	15,602	21
	Τοπική Κοινότητα Ζερβοχωρίου	90780206	Μειονεκτική	19,181	499
	Τοπική Κοινότητα Καλλιθέας Σουλίου	90780207	Ορεινή	11,546	172
	Τοπική Κοινότητα Καρβουναρίου	90780208	Ορεινή	33,276	523
	Τοπική Κοινότητα Καριωτίου	90780209	Ορεινή	8,628	318
	Τοπική Κοινότητα Κρυσταλλοπηγής	90780210	Ορεινή	20,163	366
	Τοπική Κοινότητα Νεοχωρίου	90780211	Μειονεκτική	14,36	503
	Τοπική Κοινότητα Ξηρολόφου	90780212	Μειονεκτική	10,433	316
	Τοπική Κοινότητα Παγκρατών	90780213	Ορεινή	8,922	197
	Τοπική Κοινότητα Πέντε Εκκλησιών	90780214	Ορεινή	8,696	82
	Τοπική Κοινότητα Πετουσίου	90780215	Ορεινή	17,113	54

ΔΗΜΟΣ ΦΙΛΙΑΤΩΝ	Τοπική Κοινότητα Πετροβίτσας	90780216	Ορεινή	8,196	51
	Τοπική Κοινότητα Πλακωτής	90780217	Ορεινή	13,221	98
	Τοπική Κοινότητα Πολυδρόσου	90780218	Ορεινή	8,802	73
	Τοπική Κοινότητα Προδρομίου	90780219	Μειονεκτική	10,754	454
	Τοπική Κοινότητα Σαλονίκης	90780220	Ορεινή	16,914	31
	Τοπική Κοινότητα Σεβαστού	90780221	Μειονεκτική	5,292	129
	Τοπική Κοινότητα Χρυσαιγής	90780222	Ορεινή	6,152	161
	Τοπική Κοινότητα Ψάκας	90780223	Ορεινή	18,844	159
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΟΥΛΙΟΥ				
	Τοπική Κοινότητα Αυλοτόπου	90780301	Ορεινή	20,456	135
	Τοπική Κοινότητα Κουκουλιών	90780302	Ορεινή	12,254	50
	Τοπική Κοινότητα Σαμονίδας	90780303	Ορεινή	21,432	35
	Τοπική Κοινότητα Τσαγγαρίου	90780304	Ορεινή	21,507	119
	Τοπική Κοινότητα Φροσύνης	90780305	Ορεινή	17,581	119
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΑΓΙΑΔΑΣ				
	Τοπική Κοινότητα Ασπροκκλησίου	90790101	Μειονεκτική	19,906	488
	Τοπική Κοινότητα Κεστρίνης	90790102	Μειονεκτική	19,081	298
	Τοπική Κοινότητα Ραγίου	90790103	Μειονεκτική	6,653	151
	Τοπική Κοινότητα Σαγιάδας	90790104	Μειονεκτική	33,361	594
	Τοπική Κοινότητα Σμέρτου	90790105	Μειονεκτική	9,102	209
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΙΛΙΑΤΩΝ				
	Δημοτική Κοινότητα Φιλιατών	90790201	Ορεινή	18,132	2.639
	Τοπική Κοινότητα Αγίου Νικολάου	90790202	Ορεινή	12,795	78
	Τοπική Κοινότητα Αγίων Πάντων	90790203	Ορεινή	8,797	116
	Τοπική Κοινότητα Αετού	90790204	Μειονεκτική	9,419	134
	Τοπική Κοινότητα Αμπελώνος	90790205	Ορεινή	12,962	52
	Τοπική Κοινότητα Αναβρυτού	90790206	Ορεινή	9,711	2
	Τοπική Κοινότητα Αχλαδέας	90790207	Ορεινή	9,066	71
	Τοπική Κοινότητα Βαβουρίου	90790208	Ορεινή	17,195	23
	Τοπική Κοινότητα Βρυσέλλας	90790209	Ορεινή	10,845	267

Τοπική Κοινότητα Γαρδικίου Φιλιατών	90790210	Ορεινή	7,283	32
Τοπική Κοινότητα Γερομερίου	90790211	Ορεινή	13,944	59
Τοπική Κοινότητα Γολάς	90790212	Μειονεκτική	9,848	55
Τοπική Κοινότητα Καλλιθέας Φιλιατών	90790213	Ορεινή	7,522	31
Τοπική Κοινότητα Κάτω Ξεχώρου	90790214	Ορεινή	13,246	44
Τοπική Κοινότητα Κεραμίτσης	90790215	Ορεινή	13,545	149
Τοπική Κοινότητα Κερασχωρίου	90790216	Ορεινή	10,796	49
Τοπική Κοινότητα Κεφαλοχωρίου	90790217	Ορεινή	5,997	42
Τοπική Κοινότητα Κοκκινιάς	90790218	Ορεινή	12,095	165
Τοπική Κοινότητα Κοκκινολιθαρίου	90790219	Ορεινή	10,647	101
Τοπική Κοινότητα Κουρεμαδίου	90790220	Ορεινή	5,649	27
Τοπική Κοινότητα Κρυονερίου	90790221	Ορεινή	9,171	9
Τοπική Κοινότητα Κυπαρίσσου	90790222	Μειονεκτική	8,671	168
Τοπική Κοινότητα Λεπτοκαρυάς	90790223	Ορεινή	10,336	204
Τοπική Κοινότητα Λιας	90790224	Ορεινή	15,143	62
Τοπική Κοινότητα Λίστας	90790225	Ορεινή	8,367	35
Τοπική Κοινότητα Μαλουνίου	90790226	Ορεινή	18,719	61
Τοπική Κοινότητα Μηλέας	90790227	Ορεινή	10,096	28
Τοπική Κοινότητα Ξεχώρου	90790228	Ορεινή	16,62	76
Τοπική Κοινότητα Παλαιοκκλησίου	90790229	Μειονεκτική	5,556	86
Τοπική Κοινότητα Παλαιοχωρίου	90790230	Μειονεκτική	11,667	168
Τοπική Κοινότητα Παλαμπά	90790231	Ορεινή	9,297	27
Τοπική Κοινότητα Πηγαδούλια	90790232	Μειονεκτική	5,297	116
Τοπική Κοινότητα Πλαισίου	90790233	Ορεινή	34,891	116
Τοπική Κοινότητα Πλατάνου	90790234	Ορεινή	5,623	5
Τοπική Κοινότητα Ραβενής	90790235	Ορεινή	13,595	123
Τοπική Κοινότητα Ριζού	90790236	Ορεινή	12,746	64
Τοπική Κοινότητα Σίδερης	90790237	Ορεινή	10,939	65
Τοπική Κοινότητα Τρικορύφου	90790238	Ορεινή	9,965	201

	Τοπική Κοινότητα Τσαμαντά	90790239	Ορεινή	33,645	96
	Τοπική Κοινότητα Φανερωμένης	90790240	Ορεινή	9,196	26
	Τοπική Κοινότητα Φοινικίου	90790241	Ορεινή	6,072	60
	Τοπική Κοινότητα Χαραυγής	90790242	Ορεινή	10,621	38
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ				7.452,40	145.914
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡ. ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ				4.898,45	102.327
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡ. ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ				2.553,95	43.587

Προσδιορίζεται ο τύπος της περιοχής ως ακολούθως: Ορεινές (βάσει της Οδηγίας ΕΟΚ 75/268) όπως ισχύει

ΕΛΣΤΑΤ – Απογραφή 2011

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης δύναται να χρηματοδοτηθούν πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που συμβάλουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στην εξυπηρέτηση και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού και στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, για την επίτευξη των στόχων της εγκεκριμένης τοπικής στρατηγικής. Οι εν λόγω παρεμβάσεις παρέχονται δωρεάν στο ευρύ κοινό, ή η όποια χρηματική συνεισφορά από το κοινό καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους της δραστηριότητας, δεν μεταβάλλει τον μη οικονομικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία.

Τονίζεται ότι **άυλες πράξεις** χαρακτηρίζονται οι πράξεις που αφορούν σε ήπιες παρεμβάσεις όπως μεταφορά τεχνογνωσίας/έρευνα/υιοθέτηση απαιτήσεων προτύπων-πιστοποίηση κ.ά., αλλά και γενικότερα παρεμβάσεις (όπως μελέτες, έρευνες κ.λπ.) πλην εκείνων της υλικοτεχνικής υποδομής (όπως κατασκευές τεχνικών έργων, αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού και μηχανημάτων, κ.λπ.).

Επισημαίνεται ότι για τις προτεινόμενες πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, αποτελεί κριτήριο αποκλεισμού η μη ύπαρξη οριστικής μελέτης.

Για τα έργα που υλοποιούνται από φορείς του δημοσίου, η δαπάνη εκπόνησης των μελετών για την κατασκευή του έργου, μπορεί να είναι επιλέξιμη μόνο στην περίπτωση που ο φορέας δεν διαθέτει την τεχνική επάρκεια να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στην εκπόνησή της.

Για δυνητικούς δικαιούχους οι οποίοι ακολουθούν διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων για την ανάθεση των έργων, οι δαπάνες «L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου» και «L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου», είναι επιλέξιμες μόνο στην περίπτωση που δεν διαθέτουν τεχνική επάρκεια.

Εάν η αναθέτουσα αρχή συνάψει σύμβαση παροχής τεχνικών υπηρεσιών για τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης, την εποπτεία και την επίβλεψη δημόσιας σύμβασης Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, το κόστος της εν λόγω σύμβασης είναι επιλέξιμο, υπό τον όρο ότι αφορά στο χρονικό διάστημα από την υποβολή της αίτησης στήριξης και μέχρι την ολοκλήρωσή του έργου, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην παρ. 9 του άρθρου 14Γ της υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770).

Αναλυτικότερα, οι υπο-παρεμβάσεις που δύναται να υλοποιηθούν, μέσω των τοπικών στρατηγικών, όσον αφορά σε δημοσίου χαρακτήρα παρεμβάσεις είναι οι ακόλουθες:

Π3-77-4.1-3.1 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα κλπ).

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις δημόσιου χαρακτήρα που στοχεύουν στη δημιουργία ή στον εκσυγχρονισμό υποδομών ή/και υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος. Τέτοιου είδους πράξεις μπορούν να είναι παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης (γυμναστήρια, γήπεδα), πολιτιστικά κέντρα και χώροι πολυδραστηριοτήτων για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού, ΚΑΠΗ, ΚΗΦΗ, Γηροκομεία, αγροτικά ιατρεία, ψηφιακές πλατφόρμες με σκοπό την ενίσχυση της στήριξης ευάλωτων ωφελούμενων ομάδων.

Οι αθλητικές υποδομές δεν μπορεί να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από έναν μόνο χρήστη στον τομέα του επαγγελματικού αθλητισμού. Η πρόσβαση στις αθλητικές εγκαταστάσεις ή στις πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές είναι ανοικτή σε διάφορους χρήστες και παρέχεται με διαφάνεια και άνευ διακρίσεων.

Ποσοστό Επιχορήγησης: έως το 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

- Όταν η ένταση ενίσχυσης είναι στο 100% των επιλέξιμων δαπανών, η πρόσβαση στις επιχορηγούμενες υποδομές από το ευρύ κοινό πρέπει να παρέχεται δωρεάν ή το τυχόν αντίτιμο, να καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους της δραστηριότητας, όπως αυτό προκύπτει από την αίτηση στήριξης, να μην μεταβάλει τον μη οικονομικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία, ενώ για παρεμβάσεις που έχουν ως παραδοτέο κάποιο προϊόν, πρέπει να αναγράφεται ότι αυτό διανέμεται δωρεάν.
- Δεν είναι επιλέξιμες πράξεις που με άμεσο ή έμμεσο τρόπο προκαλούν επιχειρηματικό/ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην περιοχή εφαρμογής ή στους φορείς και τους επαγγελματίες/ιδιώτες που δραστηριοποιούνται σε αυτή, δεδομένου ότι στην αντίθετη περίπτωση αποτελούν κρατική ενίσχυση που θίγει τον ανταγωνισμό. Συνεπώς δεν μπορούν να ενταχθούν πράξεις οι οποίες προβάλουν μια περιοχή με στόχο την προσέλκυση τουριστών/επισκεπτών ή/και εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο ιδιωτικά συμφέροντα, σε τέτοιο βαθμό που να επηρεάζεται ο ανταγωνισμός.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω κοινωνικών δράσεων.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Όλη η περιοχή εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος.

Ειδικοί όροι υπο-παρέμβασης: Προτεραιότητα θα δοθεί στην αξιοποίηση υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών.

Στα προτεινόμενα έργα, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η πρόσβαση ατόμων με αναπηρία/εμποδιζόμενων ατόμων και η διευκόλυνση τους (βλέπε σχετικά: οδηγίες σχεδιασμού του ΥΠΕΚΑ <https://ypen.gov.gr/chorikos-schediasmos/astikos-schediasmos/politikes-kai-protypa/> και στον επισυναπτόμενο οδηγό για την εξειδίκευση του κριτηρίου αξιολόγησης «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία») σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Εν δυνάμει δικαιούχοι υπο-παρέμβασης:

- Τοπικοί Φορείς Δημοσίου Τομέα ή ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, (περιλαμβανομένων των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και των φορέων τους)
- Ιδιωτικοί τοπικοί συλλογικοί φορείς και τοπικά νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (όπως σύλλογοι, σωματεία, ΑΜΚΕ, ΜΚΟ, ΝΠΙΔ), με καταστατικό σκοπό την υλοποίησή αντίστοιχων έργων

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.05 Δαπάνη αγοράς αυτοκινήτου
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
 - ✓ Δαπάνες προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες του έργου που δεν συντάχθηκαν από τους εκάστοτε ΟΤΑ λόγω μη τεχνικής επάρκειας
 - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Π3-77-4.1-3.2 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, στην καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και στην ενσωμάτωση προσφύγων/μεταναστών.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις δημόσιου χαρακτήρα που στοχεύουν στην δημιουργία υποδομών ή/και υπηρεσιών για την καταπολέμηση της φτώχειας, την κοινωνική ένταξη και την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού κατηγοριών πολιτών, συμπεριλαμβανομένων και των προσφύγων και μεταναστών. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος. Ενδεικτικές τέτοιου είδους πράξεις μπορούν να είναι κέντρα σχολικής ενίσχυσης και εκμάθησης Ελληνικών, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης για τα ανήλικα παιδιά προσφύγων/μεταναστών, υποδομές προσωρινής στέγασης αστέγων και παροχής συσσιτίου, κοινωνικά φαρμακεία, κοινωνικά παντοπωλεία, δομές φροντίδας ΑΜΕΑ.

Ποσοστό Επιχορήγησης: έως το 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

- Όταν η ένταση ενίσχυσης είναι στο 100% των επιλέξιμων δαπανών, η πρόσβαση στις επιχορηγούμενες υποδομές από το ευρύ κοινό πρέπει να παρέχεται δωρεάν ή το τυχόν αντίτιμο, να καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους της δραστηριότητας, όπως αυτό

προκύπτει από την αίτηση στήριξης, να μην μεταβάλει τον μη οικονομικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία, ενώ για παρεμβάσεις που έχουν ως παραδοτέο κάποιο προϊόν, πρέπει να αναγράφεται ότι αυτό διανέμεται δωρεάν.

- Δεν είναι επιλέξιμες πράξεις που με άμεσο ή έμμεσο τρόπο προκαλούν επιχειρηματικό/ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην περιοχή εφαρμογής ή στους φορείς και τους επαγγελματίες/ιδιώτες που δραστηριοποιούνται σε αυτή, δεδομένου ότι στην αντίθετη περίπτωση αποτελούν κρατική ενίσχυση που θίγει τον ανταγωνισμό. Συνεπώς δεν μπορούν να ενταχθούν πράξεις οι οποίες προβάλλουν μια περιοχή με στόχο την προσέλκυση τουριστών/επισκεπτών ή/και εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο ιδιωτικά συμφέροντα, σε τέτοιο βαθμό που να επηρεάζεται ο ανταγωνισμός.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Όλη η περιοχή εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος.

Ειδικοί όροι υπο-παρέμβασης:

- Προτεραιότητα θα δοθεί στην αξιοποίηση υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών.
- Για την υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-3.2 απαιτείται η εξασφάλιση της συμπληρωματικότητας των πράξεων με τις αντίστοιχες δράσεις του ΕΚΤ και του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, που τυχόν υλοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης του ΤΠ.

Στα προτεινόμενα έργα, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η πρόσβαση ατόμων με αναπηρία/εμποδιζόμενων ατόμων και η διευκόλυνση τους (βλέπε σχετικά: οδηγίες σχεδιασμού του ΥΠΕΚΑ <https://ypen.gov.gr/chorikos-schediasmos/astikos-schediasmos/politikes-kai-protypa/> και στον επισυναπτόμενο οδηγό για την εξειδίκευση του κριτηρίου αξιολόγησης «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία») σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Εν δυνάμει δικαιούχοι υπο-παρέμβασης:

- Τοπικοί Φορείς Δημοσίου Τομέα ή ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, (περιλαμβανομένων των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και των φορέων τους)
- Ιδιωτικοί τοπικοί συλλογικοί φορείς και τοπικά νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (όπως σύλλογοι, σωματεία, ΑΜΚΕ, ΜΚΟ, ΝΠΙΔ), με καταστατικό σκοπό την υλοποίησή αντίστοιχων έργων

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ

- L41.05 Δαπάνη αγοράς αυτοκινήτου
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
 - ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
 - ✓ Ημερίδες/εργαστήρια ενημέρωσης και εκπαίδευσης των ωφελούμενων
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες του έργου που δεν συντάχθηκαν από τους εκάστοτε ΟΤΑ λόγω μη τεχνικής επάρκειας
 - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Π3-77-4.1-4.1 Έργα υποδομών μικρής κλίμακας.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις τοπικών υποδομών μικρής κλίμακας όπως δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης εντός οικισμών και επισκευή και ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτηρίων, για την εγκατάσταση τοπικών υπηρεσιών εξυπηρέτησης του τοπικού πληθυσμού.

Η συγκεκριμένη δράση στοχεύει σε μικρής κλίμακας έργα που αφορούν στη βελτίωση ή/και επέκταση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης στους οικισμούς της περιοχής παρέμβασης. Ενδεικτικά οι παρεμβάσεις μπορούν να αφορούν σε έργα με σκοπό την εξασφάλιση της επάρκειας πόσιμου νερού σε περιοχές με μεγάλο πληθυσμό ή αυξημένη ζήτηση κατά την τουριστική περίοδο, έργα διασφάλισης της ποιότητας του νερού που προορίζεται για πόσιμο νερό σε περιοχές με προβλήματα ποιότητας, αντικατάσταση υφιστάμενων παλαιών υποδομών ύδρευσης, αντικατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού σε αντλιοστάσια (ή μέρος αυτού), κλπ.

Επίσης, στο πλαίσιο της δράσης θα ενισχυθεί η ενεργειακή αναβάθμιση και η εξοικονόμηση ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια που ήδη στεγάζουν υπηρεσίες εξυπηρέτησης του πολίτη (ΚΑΠΗ, ΚΔΑΠ, παιδικοί σταθμοί, γηροκομεία, ιατρεία, ΚΕΠ κ.λπ.). Ενδεικτικά έργα που μπορούν να χρηματοδοτηθούν είναι παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας και προσθήκης βιοκλιματικών χαρακτηριστικών, όπως ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού κελύφους, αντικατάσταση παλαιών ξύλινων ή σιδερένιων κουφωμάτων με σύγχρονα πιστοποιημένα, αντικατάσταση υαλοπινάκων, εγκατάσταση εξωτερικών σκιάστρων, φυσικός/νυχτερινός αερισμός, εγκατάσταση/ενσωμάτωση παθητικών ηλιακών συστημάτων, ενεργειακή αναβάθμιση των Η/Μ εγκαταστάσεων, αναβάθμιση του συστήματος κεντρικής θέρμανσης, κλπ

Τέλος στο πλαίσιο της δράσης θα ενισχυθεί η κατασκευή ή αναβάθμιση τοπικών υποδομών οι οποίες συμβάλλουν σε τοπικό επίπεδο στη βελτίωση του επιχειρηματικού και καταναλωτικού περιβάλλοντος όπως π.χ. υποδομές λαϊκής αγοράς, στέγαση υπηρεσιών ή / και τοπικών επαγγελματιών.

Σημειώνεται, ότι στο πλαίσιο υλοποίησης των παραπάνω υποδομών, είναι επιλέξιμες πράξεις που υλοποιούνται εντός οικισμών, ενώ στο πλαίσιο υλοποίησης των συγκεκριμένων πράξεων, δύναται μέρος του φυσικού αντικείμενου να αφορά σε εκτός του οικισμού περιοχή με την προϋπόθεση ότι η συνολική πράξη στοχεύει αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των κατοίκων του οικισμού.

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε συνήθεις παρεμβάσεις συντήρησης οδών, εκτός αν αφορούν δαπάνες αποκατάστασης του οδοστρώματος, όπως στις περιπτώσεις πράξεων που αφορούν σε εγκατάσταση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης.

Επισημαίνεται ότι είναι υποχρεωτική η ασφαλτόστρωση ή η τσιμεντόστρωση των οδών.

Ποσοστό Επιχορήγησης: έως το 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

- Όταν η ένταση ενίσχυσης είναι στο 100% των επιλέξιμων δαπανών, η πρόσβαση στις επιχορηγούμενες υποδομές από το ευρύ κοινό πρέπει να παρέχεται δωρεάν ή το τυχόν αντίτιμο, να καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους της δραστηριότητας, όπως αυτό προκύπτει από την αίτηση στήριξης, να μην μεταβάλει τον μη οικονομικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία, ενώ για παρεμβάσεις που έχουν ως παραδοτέο κάποιο προϊόν, πρέπει να αναγράφεται ότι αυτό διανέμεται δωρεάν.
- Δεν είναι επιλέξιμες πράξεις που με άμεσο ή έμμεσο τρόπο προκαλούν επιχειρηματικό/ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην περιοχή εφαρμογής ή στους φορείς και τους επαγγελματίες/ιδιώτες που δραστηριοποιούνται σε αυτή, δεδομένου ότι στην αντίθετη περίπτωση αποτελούν κρατική ενίσχυση που θίγει τον ανταγωνισμό. Συνεπώς δεν μπορούν να ενταχθούν πράξεις οι οποίες προβάλουν μια περιοχή με στόχο την προσέλκυση τουριστών/επισκεπτών ή/και εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο ιδιωτικά συμφέροντα, σε τέτοιο βαθμό που να επηρεάζεται ο ανταγωνισμός.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: : Όλη η περιοχή εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος

Ειδικό όροι υπο-παρέμβασης: Προτεραιότητα θα δοθεί στην αξιοποίηση υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών.

Στα προτεινόμενα έργα, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η πρόσβαση ατόμων με αναπηρία/εμποδιζόμενων ατόμων και η διευκόλυνση τους (βλέπε σχετικά: οδηγίες σχεδιασμού του ΥΠΕΚΑ <https://ypen.gov.gr/chorikos-schediasmos/astikos-schediasmos/politikes-kai-protypa/> και στον επισυναπτόμενο οδηγό για την εξειδίκευση του κριτηρίου αξιολόγησης «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία») σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Εν δυνάμει δικαιούχοι υπο-παρέμβασης:

- Τοπικοί Φορείς Δημοσίου Τομέα ή ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, (περιλαμβανομένων των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και των φορέων τους)

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες του έργου που δεν συντάχθηκαν από τους εκάστοτε ΟΤΑ λόγω μη τεχνικής επάρκειας
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Π3-77-4.1-4.2 Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υποδομές αναψυχής, ανάπλασης οικισμών / περιοχών, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας (όπως κέντρα ή σημεία τουριστικής πληροφόρησης), όπως σημάνσεις, κοινόχρηστοι χώροι (πλατείες, βελτίωση – διαμόρφωση - ανάπλαση πεζοδρομίων, καλντερίμια, ηλεκτροφωτισμοί, παιδικές χαρές), προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές και περιπατητικές διαδρομές, θέσεις θέας εντός οικισμών κ.λπ.

Ποσοστό Επιχορήγησης : έως το 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

- Όταν η ένταση ενίσχυσης είναι στο 100% των επιλέξιμων δαπανών, η πρόσβαση στις επιχορηγούμενες υποδομές από το ευρύ κοινό πρέπει να παρέχεται δωρεάν ή το τυχόν αντίτιμο, να καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους της δραστηριότητας, όπως αυτό προκύπτει από την αίτηση στήριξης, να μην μεταβάλει τον μη οικονομικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία, ενώ για παρεμβάσεις που έχουν ως παραδοτέο κάποιο προϊόν, πρέπει να αναγράφεται ότι αυτό διανέμεται δωρεάν.
- Δεν είναι επιλέξιμες πράξεις που με άμεσο ή έμμεσο τρόπο προκαλούν επιχειρηματικό/ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην περιοχή εφαρμογής ή στους φορείς και τους επαγγελματίες/ιδιώτες που δραστηριοποιούνται σε αυτή, δεδομένου ότι στην αντίθετη περίπτωση αποτελούν κρατική ενίσχυση που θίγει τον ανταγωνισμό. Συνεπώς δεν μπορούν να ενταχθούν πράξεις οι οποίες προβάλουν μια περιοχή με στόχο την προσέλκυση τουριστών/επισκεπτών ή/και εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο ιδιωτικά συμφέροντα, σε τέτοιο βαθμό που να επηρεάζεται ο ανταγωνισμός.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: : Όλη η περιοχή εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος

Ειδικοί όροι υπο-παρέμβασης:

Προτεραιότητα θα δοθεί στην αξιοποίηση υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών.

Για τα σημεία / κέντρα τουριστικής ενημέρωσης και πληροφόρησης επισκεπτών θα πρέπει να διασφαλίζεται η λειτουργία τους μετά την ολοκλήρωση του έργου.

Εφόσον η πράξη αφορά σε ανάπλαση οικισμών, θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί τα βασικά δίκτυα ύδρευσης- αποχέτευσης (ή τμήμα αυτών να προτείνεται για χρηματοδότηση). Επιπλέον, θα πρέπει να υφίσταται μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης ή ανάδειξης του οικισμού ή τμήματος αυτού. Το ελάχιστο περιεχόμενο της μελέτης αυτής, αποτυπώνεται στο Συνημμένο 09 της παρούσας πρόσκλησης.

Σημειακές παρεμβάσεις προβολής – προώθησης της ενδοχώρας, θα μπορούν να γίνουν και σε κομβικά σημεία εκτός περιοχής παρέμβασης, εφόσον υποστηρίζουν την περιοχή παρέμβασης.

Στα προτεινόμενα έργα, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η πρόσβαση ατόμων με αναπηρία/εμποδιζόμενων ατόμων και η διευκόλυνση τους (βλέπε σχετικά: οδηγίες σχεδιασμού του ΥΠΕΚΑ <https://ypen.gov.gr/chorikos-schediasmos/astikos-schediasmos/politikes-kai-protypa/> και στον επισυναπτόμενο οδηγό για την εξειδίκευση του κριτηρίου αξιολόγησης «Εξασφάλιση της

προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία») σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Εν δυνάμει δικαιούχοι υπο-παρέμβασης:

- Τοπικοί Φορείς Δημοσίου Τομέα ή ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, (περιλαμβανομένων των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και των φορέων τους)
- Ιδιωτικοί τοπικοί συλλογικοί φορείς και τοπικά νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (όπως σύλλογοι, σωματεία, ΑΜΚΕ, ΜΚΟ, ΝΠΙΔ), με καταστατικό σκοπό την υλοποίησή αντίστοιχων έργων

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
 - ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες του έργου που δεν συντάχθηκαν από τους εκάστοτε ΟΤΑ λόγω μη τεχνικής επάρκειας
 - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Στο πλαίσιο της υπο-παρέμβασης δεν είναι επιλέξιμη η διοργάνωση/συμμετοχή σε εκθέσεις, καθώς και η διοργάνωση/συμμετοχή με τουριστικούς operators.

Π3-77-4.1-5.1 Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε διενέργεια πολιτιστικών εκδηλώσεων, που συνδέονται με τη διατήρηση και την αναβίωση ηθών και εθίμων της περιοχής. Ειδικότερα, επιλέξιμες είναι κατά προτεραιότητα οι εκδηλώσεις οι οποίες, σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση του τοπικού προγράμματος, αποδεδειγμένα συμβάλουν στην τοπική στρατηγική.

Θα ενισχυθούν εκδηλώσεις πολιτιστικές εκδηλώσεις που σχετίζονται με κατηγορίες προϊόντων που παράγονται στην περιοχή, την τοπική γαστρονομία, , την τοπική παράδοση, τη λαογραφία και τα ήθη και έθιμα της περιοχής, αθλητικά δρώμενα της περιοχής (ορεινοί αγώνες δρόμου, ποδηλασίας).

Ποσοστό Επιχορήγησης: έως το 75% δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Όλη η περιοχή εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος

Στα προτεινόμενα έργα, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η πρόσβαση ατόμων με αναπηρία/εμποδιζόμενων ατόμων και η διευκόλυνση τους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Η δαπάνη για την ενοικίαση χημικών τουαλετών στον χώρο της εκδήλωσης για την εξυπηρέτηση των παρευρισκόμενων, είναι επιλέξιμη μόνο αν συμπεριλαμβάνει πρόβλεψη και για τουαλέτα ΑμεΑ.

Δεν είναι επιλέξιμες οι αμοιβές καλλιτεχνών, καθώς και οι δαπάνες φιλοξενίας – διατροφής, ενώ επίσης δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες κατασκευής ιστοσελίδας και φιλοξενίας της ιστοσελίδας, όπως και οι δαπάνες που αφορούν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Εν δυνάμει δικαιούχοι υπο-παρέμβασης:

- Τοπικοί Φορείς Δημοσίου Τομέα ή ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, (περιλαμβανομένων των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και των φορέων τους)
- Ιδιωτικοί τοπικοί συλλογικοί φορείς και τοπικά νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (όπως σύλλογοι, σωματεία, ΑΜΚΕ, ΜΚΟ, ΝΠΙΔ), με καταστατικό σκοπό την υλοποίησή αντίστοιχων έργων

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **20.000€**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.08 Οργάνωση Πολιτιστικών Δρώμενων
 - ✓ Δαπάνες προβολής
 - ✓ Μίσθωση χώρου και εξοπλισμού και οπτικοακουστικών μέσων
 - ✓ Παραγωγή υλικού καταγραφής της εκδήλωσης

Π3-77-4.1-5.2 Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε αποκατάσταση, αναβάθμιση και ανάδειξη των πολιτιστικών τοπικών στοιχείων της περιοχής. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος.

Ενδεικτικά στο πλαίσιο της υποπαρέμβασης ενισχύονται:

Α. Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση υπηρεσιών πολιτισμού (μουσεία, εκθετήρια, αρχεία, βιβλιοθήκες, καλλιτεχνικά και πολιτιστικά κέντρα ή χώροι, θέατρα, λυρικές σκηνές, αίθουσες συναυλιών, άλλοι οργανισμοί στον τομέα του ζωντανού θεάματος, ιδρύματα κινηματογραφικής κληρονομιάς και άλλες παρόμοιες καλλιτεχνικές και πολιτιστικές υποδομές, κέντρα περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης κ.λπ). Στην περίπτωση δημιουργίας μουσείου απαιτείται η ύπαρξη μουσειολογικής μελέτης.

Β. Προστασία, προβολή και ανάδειξη μοναστηριών, ναών, εκκλησιαστικών μνημείων κ.λπ.

Γ. Στήριξη για μελέτες και επενδύσεις, που συνδέονται με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικο-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης.

Ενδεικτικές ενέργειες:

- υλική κληρονομιά, συμπεριλαμβανομένων όλων των μορφών της πολιτιστικής κληρονομιάς, κινητής ή ακίνητης, των αρχαιολογικών χώρων, των μνημείων, των ιστορικών χώρων και κτιρίων (γεφύρια, νερόμυλοι, βρύσες, πηγάδια, κλπ).
- σύνταξη ή σύνθεση, επεξεργασία, παραγωγή, διανομή, ψηφιοποίηση και έκδοση μουσικών και λογοτεχνικών έργων που συνδέονται με άμεσο τρόπο με την πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής, συμπεριλαμβανομένων των μεταφράσεων.
- άυλη κληρονομιά οποιασδήποτε μορφής, συμπεριλαμβανομένων των εθίμων και της χειροτεχνίας της λαϊκής παράδοσης

Στο πλαίσιο της δράσης δύναται να ενισχυθεί η προμήθεια χορευτικών στολών και μουσικών παραδοσιακών οργάνων. Ο φορέας θα πρέπει να έχει φυσική έδρα και υπόσταση στην περιοχή παρέμβασης του τοπικού προγράμματος και να δραστηριοποιείται στην περιοχή παρέμβασης του τοπικού προγράμματος.

Οι πράξεις που θα ενταχθούν πρέπει να έχουν στόχο τη διατήρηση πολιτιστικών / ιστορικών / περιβαλλοντικών κ.λπ. στοιχείων της περιοχής ή τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των μόνιμων κατοίκων και όχι την προσέλκυση τουριστών ή την άμεση ή έμμεση προβολή ιδιωτικών συμφερόντων

Ποσοστό Επιχορήγησης : έως το 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γiii του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

- Όταν η ένταση ενίσχυσης είναι στο 100% των επιλέξιμων δαπανών, η πρόσβαση στις επιχορηγούμενες υποδομές από το ευρύ κοινό πρέπει να παρέχεται δωρεάν ή το τυχόν αντίτιμο, να καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους της δραστηριότητας, όπως αυτό προκύπτει από την αίτηση στήριξης, να μην μεταβάλει τον μη οικονομικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία, ενώ για παρεμβάσεις που έχουν ως παραδοτέο κάποιο προϊόν, πρέπει να αναγράφεται ότι αυτό διανέμεται δωρεάν.
- Δεν είναι επιλέξιμες πράξεις που με άμεσο ή έμμεσο τρόπο προκαλούν επιχειρηματικό/ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην περιοχή εφαρμογής ή στους φορείς και τους επαγγελματίες/ιδιώτες που δραστηριοποιούνται σε αυτή, δεδομένου ότι στην αντίθετη περίπτωση αποτελούν κρατική ενίσχυση που θίγει τον ανταγωνισμό. Συνεπώς δεν μπορούν να ενταχθούν πράξεις οι οποίες προβάλουν μια περιοχή με στόχο την προσέλκυση τουριστών/επισκεπτών ή/και εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο ιδιωτικά συμφέροντα, σε τέτοιο βαθμό που να επηρεάζεται ο ανταγωνισμός.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Όλη η περιοχή εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος

Ειδικοί όροι υπο-παρέμβασης:

Οι παρεμβάσεις γίνονται για την αξιοποίηση υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών (βελτιώσεις-εκσυγχρονισμοί, επεκτάσεις αυτών).

Προτεραιότητα δίνεται σε κτίρια και υποδομές και που διαθέτουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της τοπικής αρχιτεκτονικής προκειμένου να επαναχρησιμοποιηθούν.

Οι φορείς που θα ενισχυθούν για την προμήθεια χορευτικών στολών και μουσικών οργάνων θα πρέπει να έχει φυσική έδρα και υπόσταση στην περιοχή παρέμβασης του τοπικού προγράμματος και να δραστηριοποιείται στην περιοχή παρέμβασης του τοπικού προγράμματος.

Στα προτεινόμενα έργα, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η πρόσβαση ατόμων με αναπηρία/εμποδιζόμενων ατόμων και η διευκόλυνση τους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Εν δυνάμει δικαιούχοι υπο-παρέμβασης:

- Τοπικοί Φορείς Δημοσίου Τομέα ή ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, (περιλαμβανομένων των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και των φορέων τους)
- Ιδιωτικοί τοπικοί συλλογικοί φορείς και τοπικά νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (όπως σύλλογοι, σωματεία, ΑΜΚΕ, ΜΚΟ, ΝΠΙΔ), με καταστατικό σκοπό την υλοποίησή αντίστοιχων έργων

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
 - ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
 - ✓ Δημιουργία ντοκιμαντέρ
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες του έργου που δεν συντάχθηκαν από τους εκάστοτε ΟΤΑ λόγω μη τεχνικής επάρκειας
 - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
 - ✓ Έρευνες, καταγραφή πολιτιστικών, ιστορικών και λαογραφικών στοιχείων
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Π3-77-4.1-6.1 Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτών.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υπηρεσίες και υποδομές, με σκοπό την αναβάθμιση και ανάδειξη φυσικών τοπίων, όπως θέσεις θέας κλπ. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος.

Ως ενδεικτικές δράσεις αναφέρονται:

- Προστασία και ανάδειξη της γεωποικιλότητας, της βιοποικιλότητας και της χλωρίδας και πανίδας της περιοχής (βοτανικά πάρκα και ενδημική χλωρίδα, μνημειακά δέντρα, υγροτοπικές εκτάσεις, ορνιθοπανίδα και ενδημική πανίδα κ.λπ.) ιδιαίτερα με την αξιοποίηση καινοτόμων μεθόδων και εργαλείων ΤΠΕ.
- Αναβάθμιση-ανάδειξη και τουριστική αξιοποίηση μονοπατιών και διαδρομών (φυσιολατρικών, περιπατητικών, αθλητικών, θρησκευτικών, αρχαιολογικών κ.α.), θέσεων θέας και αναψυχής στη φύση, ειδικά στις περιοχές NATURA 2000 και στο Παγκόσμιο Γεωπάρκο UNESCO Βίκου-Αώου.
- Άλλες υποδομές επισκεψιμότητας σε περιοχές φυσικού κάλλους.
- Σημάνσεις και πινακίδες πληροφόρησης

Ποσοστό Επιχορήγησης: έως το 100% δυνάμει του των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

- Όταν η ένταση ενίσχυσης είναι στο 100% των επιλέξιμων δαπανών, η πρόσβαση στις επιχορηγούμενες υποδομές από το ευρύ κοινό πρέπει να παρέχεται δωρεάν ή το τυχόν αντίτιμο, να καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους της δραστηριότητας, όπως αυτό προκύπτει από την αίτηση στήριξης, να μην μεταβάλει τον μη οικονομικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία, ενώ για παρεμβάσεις που έχουν ως παραδοτέο κάποιο προϊόν, πρέπει να αναγράφεται ότι αυτό διανέμεται δωρεάν.
- Δεν είναι επιλέξιμες πράξεις που με άμεσο ή έμμεσο τρόπο προκαλούν επιχειρηματικό/ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην περιοχή εφαρμογής ή στους φορείς και τους επαγγελματίες/ιδιώτες που δραστηριοποιούνται σε αυτή, δεδομένου ότι στην αντίθετη περίπτωση αποτελούν κρατική ενίσχυση που θίγει τον ανταγωνισμό. Συνεπώς δεν μπορούν να ενταχθούν πράξεις οι οποίες προβάλουν μια περιοχή με στόχο την προσέλκυση τουριστών/επισκεπτών ή/και εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο ιδιωτικά συμφέροντα, σε τέτοιο βαθμό που να επηρεάζεται ο ανταγωνισμός.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Όλη η περιοχή εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος

Ειδικό όροι υπο-παρέμβασης:

Προτεραιότητα θα δοθεί σε παρεμβάσεις στις περιοχές NATURA 2000 και στο Παγκόσμιο Γεωπάρκο UNESCO Βίκου-Αώου.

Στα προτεινόμενα έργα, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η πρόσβαση ατόμων με αναπηρία/εμποδιζόμενων ατόμων και η διευκόλυνση τους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Εν δυνάμει δικαιούχοι υπο-παρέμβασης:

- Τοπικοί Φορείς Δημοσίου Τομέα ή ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, (περιλαμβανομένων των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και των φορέων τους)
- Ιδιωτικοί τοπικοί συλλογικοί φορείς και τοπικά νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (όπως σύλλογοι, σωματεία, ΑΜΚΕ, ΜΚΟ, ΝΠΙΔ), με καταστατικό σκοπό την υλοποίησή αντίστοιχων έργων
- Φορείς που έχουν σχετική αρμοδιότητα, όπως ο ΟΦΥΠΕΚΑ και εθελοντικές οργανώσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων €**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
 - ✓ Ημερίδες/εργαστήρια προβολής φυσικού περιβάλλοντος
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες του έργου που δεν συντάχθηκαν από τους εκάστοτε ΟΤΑ λόγω μη τεχνικής επάρκειας
 - ✓ Μελέτη/καταγραφή στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Π3-77-4.1-6.2 Έργα πράσινων υποδομών "green infrastructure" για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υποδομές, με σκοπό την πρόληψη των κινδύνων από φυσικές καταστροφές, όπως πλημμύρες και πυρκαγιές. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος.

Ως ενδεικτικές δράσεις αναφέρονται:

- Τοπικά αντιπλημμυρικά και αντιπυρικά έργα μικρής κλίμακας.
- Υποδομές και εξοπλισμός πυρόσβεσης.
- Έργα αποκατάστασης του περιβάλλοντος.

- Πράσινες υποδομές σε αγροοικοσυστήματα (ανακατασκευή αναβαθμίδων, φυτεύσεις για τη συγκράτηση των εδαφών, κατασκευή υδατοσυλλογών κ.α.).
- Ενίσχυση ομάδων αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών, όπως: παροχή εξοπλισμού και εξειδικευμένης κατάρτισης σε εθελοντικές ομάδες, σωματεία, φορείς και ΟΤΑ για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών.

Ποσοστό Επιχορήγησης: έως το 100% δυνάμει του των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

- Όταν η ένταση ενίσχυσης είναι στο 100% των επιλέξιμων δαπανών, η πρόσβαση στις επιχορηγούμενες υποδομές από το ευρύ κοινό πρέπει να παρέχεται δωρεάν ή το τυχόν αντίτιμο, να καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους της δραστηριότητας, όπως αυτό προκύπτει από την αίτηση στήριξης, να μην μεταβάλει τον μη οικονομικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία, ενώ για παρεμβάσεις που έχουν ως παραδοτέο κάποιο προϊόν, πρέπει να αναγράφεται ότι αυτό διανέμεται δωρεάν.
- Δεν είναι επιλέξιμες πράξεις που με άμεσο ή έμμεσο τρόπο προκαλούν επιχειρηματικό/ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην περιοχή εφαρμογής ή στους φορείς και τους επαγγελματίες/ιδιώτες που δραστηριοποιούνται σε αυτή, δεδομένου ότι στην αντίθετη περίπτωση αποτελούν κρατική ενίσχυση που θίγει τον ανταγωνισμό. Συνεπώς δεν μπορούν να ενταχθούν πράξεις οι οποίες προβάλουν μια περιοχή με στόχο την προσέλκυση τουριστών/επισκεπτών ή/και εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο ιδιωτικά συμφέροντα, σε τέτοιο βαθμό που να επηρεάζεται ο ανταγωνισμός.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Όλη η περιοχή εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος

Ειδικό όροι υπο-παρέμβασης:

Στα προτεινόμενα έργα, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η πρόσβαση ατόμων με αναπηρία/εμποδιζόμενων ατόμων και η διευκόλυνση τους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Εν δυνάμει δικαιούχοι υπο-παρέμβασης:

- Τοπικοί Φορείς Δημοσίου Τομέα ή ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, (περιλαμβανομένων των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και των φορέων τους)
- Ιδιωτικοί τοπικοί συλλογικοί φορείς και τοπικά νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (όπως σύλλογοι, σωματεία, ΑΜΚΕ, ΜΚΟ, ΝΠΙΔ), με καταστατικό σκοπό την υλοποίησή αντίστοιχων έργων
- Φορείς που έχουν σχετική αρμοδιότητα, όπως ο ΟΦΥΠΕΚΑ και εθελοντικές οργανώσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων €**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.05 Δαπάνη αγοράς αυτοκινήτου
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δαπάνη ημερίδων περιβαλλοντικής ενημέρωσης και αντιμετώπισης των κινδύνων από φυσικές καταστροφές
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
 - ✓ Δαπάνες σχεδιασμού και παραγωγής υλικού για το φυσικό περιβάλλον και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες του έργου που δεν συντάχθηκαν από τους εκάστοτε ΟΤΑ λόγω μη τεχνικής επάρκειας
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

2. ΔΕΙΚΤΕΣ

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν σε κάθε προκηρυσσόμενη υπο-παρέμβαση, θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των παρακάτω δεικτών:

Πίνακας 1: Δείκτες αποτελέσματος

Δείκτες αποτελέσματος	Στοιχείο Δείκτη στο ΟΠΣΚΑΠ	Περιγραφή Δείκτη	Υπο-παρεμβάσεις που αφορά	Τρόπος Συμπλήρωσης
R.41	No 15	Σύνδεση της αγροτικής Ευρώπης: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από καλύτερη πρόσβαση σε υπηρεσίες και υποδομές μέσω της στήριξης της ΚΓΠ	ΟΛΕΣ ΕΚΤΟΣ της Π3-77-4.1-3.2	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ (*)
R.42	No 17	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης: Αριθμός ατόμων που καλύπτονται από έργα κοινωνικής ένταξης που λαμβάνουν στήριξη	Π3-77-4.1-3.2	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ (**)
R.27		Αριθμός πράξεων που συμβάλλουν στους στόχους περιβαλλοντικής βιωσιμότητας	Π3-77-4.1-6.1/Π3-77-4.1-6.2	ΑΥΤΟΜΑΤΑ (***)

(*) Συμπληρώνεται ο αγροτικός πληθυσμός της Δημοτικής Κοινότητας / Τοπικής Κοινότητας, όπου είναι η έδρα του έργου και ελέγχεται κατά την αξιολόγηση

(**) Συμπληρώνεται ο αριθμός των ατόμων που επωφελούνται από τα έργα και ελέγχεται κατά την αξιολόγηση

(***) Συμπληρώνεται αυτόματα από το ΟΠΣΚΑΠ και δεν εμφανίζεται στο πληροφοριακό σύστημα.

3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

3.1 Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων ανέρχεται **ενδεικτικά** σε **1.150.000,00 €** με την παρούσα πρόσκληση και κατανέμεται ανά υπο-παρέμβαση ως ακολούθως:

Πίνακας 1

A/A	ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΓΧΡΗΜ/ΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ (σε €)
(1)	(2)	(3)
1	P3-77-4.1-3.1 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα κλπ).	160.000,00
2	P3-77-4.1-3.2 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, στην καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και στην ενσωμάτωση προσφύγων/μεταναστών	100.000,00
3	P3-77-4.1-4.1 Έργα υποδομών μικρής κλίμακας.	225.000,00
4	P3-77-4.1-4.2 Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπτυξης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας.	225.000,00
5	P3-77-4.1-5.1 Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων.	40.000,00
6	P3-77-4.1-5.2 Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς	250.000,00
7	P3-77-4.1-6.1 Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτών.	100.000,00
8	P3-77-4.1-6.2 Έργα πράσινων υποδομών "green infrastructure" για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές.	50.000,00
	ΣΥΝΟΛΟ	1.150.000,00

3.2 Η ΟΤΔ (με σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ) δύναται να επικαιροποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή/και την κατανομή της ανά υπο-παρέμβαση ή και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους δυνητικούς δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας του ΠΑΑ www.agrotikianaptixi.gr και της ΟΤΔ www.epirusa.gr).

4 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

4.1 Οι επιλέξιμες δαπάνες καθορίζονται ανά υπο-παρέμβαση και είναι αυτές οι οποίες συνδέονται μόνο με άμεσο τρόπο με την υλοποίηση της κάθε πράξης.

Ως έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών θεωρείται η **01.01.2023**.

Δεν είναι επιλέξιμες οι πράξεις, των οποίων το φυσικό αντικείμενο έχει ολοκληρωθεί πριν την υποβολή αίτησης στήριξης στην ΟΤΔ, ανεξάρτητα αν ο δυνητικός δικαιούχος έχει εκτελέσει ή όχι τις σχετικές πληρωμές. Στο πλαίσιο αυτό δεν είναι επιλέξιμες πράξεις που το υπολειπόμενο οικονομικό αντικείμενο ανέρχεται σε ποσοστό κάτω του 10% του αιτούμενου προϋπολογισμού

της αίτησης στήριξης. Επιπροσθέτως, για πράξεις που αφορούν σε ίδρυση δεν είναι επιλέξιμες οι πράξεις για τις οποίες έχει εκδοθεί η σχετική άδεια λειτουργίας ή άλλο αποδεικτικό όπου διαπιστώνεται η λειτουργία της επένδυσης.

- 4.2** Οι επιλέξιμες δαπάνες και οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στο άρθρο 9 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770), και εξειδικεύονται στην εγκύκλιο με θέμα «Οδηγίες για την έκδοση πρόσκλησης - Όροι επιλεξιμότητας - Επιλεξιμότητα δαπανών και υπόδειγμα πρόσκλησης έργων δημοσίου χαρακτήρα με τα συνημμένα αυτής» και στην με αριθ. πρωτ. 3506/18-12-2023 (Β' 7144) απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Αρμόδιος Φορέας (Ενδιάμεσος Φορέας) για την εξέταση της επιλεξιμότητας των δαπανών κάθε αίτησης στήριξης είναι η ΟΤΔ της ΗΠΕΙΡΟΣ ΑΕ και όταν συντρέχουν λόγοι σύγκρουσης συμφερόντων ή η ΕΥΔ της Περιφέρειας Ηπείρου ή η ΕΥΕ ΠΑΑ, κατά περίπτωση.

- 4.3** Ο δικαιούχος οφείλει να ολοκληρώσει το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της πράξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770), ενώ η ολοκλήρωση της πράξης διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 22 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770), και την διαδικασία Ι.4.6. του ΣΔΕ, όπως κάθε φορά ισχύουν.

4.4 Εξέταση στοιχείων κρατικής ενίσχυσης.

- I. Τα έργα δεν πρέπει να ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Εάν δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπιδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων. Η διεπιδότηση μπορεί να αποκλειστεί με την τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών, τον κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων και με τη διασφάλιση ότι η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες.
- II. Προκειμένου να αποφευχθεί η χορήγηση οικονομικού πλεονεκτήματος κατά την προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών στο πλαίσιο υλοποίησης έργων, είναι αναγκαίο οι προμήθειες/ υπηρεσίες/ εργολαβίες να πραγματοποιηθούν μέσω ανοικτής, διαφανούς, αμερόληπτης και άνευ όρων διαγωνιστικής διαδικασίας, με βάση τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας περί σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών.
- III. Σημειώνεται ότι πράξεις που θα υποβληθούν στην παρούσα πρόσκληση, θα αποσταλούν στην ΕΥΚΕ-ΧΕ για να εξεταστούν διακριτά αναφορικά με την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού, εφόσον ο αρμόδιος ΕΦ κρίνει ότι ενδεχομένως αποτελούν κρατική ενίσχυση, λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερόμενα ανωτέρω και σύμφωνα με τα οριζόμενα στις με αριθ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 και 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1359/27.11.2023 εγκυκλίους με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων». Αν μετά την εξέταση μιας πράξης διαπιστωθεί ότι αποτελεί κρατική ενίσχυση, τότε δεν είναι επιλέξιμη προς ενίσχυση στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.
- IV. Οι υπο-παρεμβάσεις που προκηρύσσονται με την παρούσα πρόσκληση, έχουν τοπικό χαρακτήρα και οι επιπτώσεις στις συνθήκες των διασυνοριακών επενδύσεων ή της εγκατάστασης είναι οριακές, ενώ τα αγαθά ή οι υπηρεσίες παρέχονται σε μια περιορισμένη περιοχή, με αποτέλεσμα να είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη.

- V. Οι αιτήσεις στήριξης θα πρέπει να περιλαμβάνουν δραστηριότητες που έχουν καθαρά τοπικό αντίκτυπο και κατά συνέπεια δεν επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, λαμβάνοντας υπόψη τα παρακάτω κριτήρια:
- α) η δραστηριότητα του δυνητικού δικαιούχου αφορά την παροχή αγαθών και υπηρεσιών σε περιορισμένη γεωγραφική ζώνη επιρροής εντός ενός κράτους μέλους,
 - β) η δραστηριότητα εκτιμάται ότι είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη, καθώς τα παρεχόμενα αγαθά και υπηρεσίες απευθύνονται στον τοπικό πληθυσμό,
 - γ) η κρατική χρηματοδότηση της δραστηριότητας θα έχει αμελητέο αντίκτυπο στις αγορές και τους καταναλωτές, καθώς δεν προβλέπεται ότι θα προσελκύσει επενδυτές από άλλα κράτη μέλη που θα θελήσουν να εγκατασταθούν στην εν λόγω περιοχή, για να παρέχουν τη δραστηριότητα αυτή.
- VI. Επισημαίνεται ότι η δημόσια χρηματοδότηση υποδομών που δεν προορίζονται να αποτελέσουν αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης, εξαιρείται καταρχήν από την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. Συνεπώς οι υποδομές που προορίζονται για δραστηριότητες τις οποίες το κράτος εκτελεί κανονικά κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας, δεν είναι οικονομικής φύσης και κατά συνέπεια δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.
- VII. Η δημόσια χρηματοδότηση δραστηριοτήτων πολιτισμού ή διαφύλαξης της κληρονομιάς οι οποίες διατίθενται δωρεάν στο ευρύ κοινό, εκπληρώνει έναν απολύτως κοινωνικό και πολιτιστικό σκοπό, του οποίου ο χαρακτήρας είναι μη οικονομικός.
- VIII. Στην παρούσα πρόσκληση μέσω των προκηρυσσόμενων υπο-παρεμβάσεων δεν δύναται να υπάρξει κρατική ενίσχυση υπό τη μορφή αντιστάθμισης, για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (ΥΓΟΣ).

4.5 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας.

Επί ποινή αποκλεισμού, τα έργα θα πρέπει:

1. να είναι σύμφωνα με το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή τους εθνικό δίκαιο,
2. να είναι στοχευμένα και να συμβάλουν στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής και στην επίτευξη δεικτών των τοπικών προγραμμάτων,
3. να είναι σε συνάφεια με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στο ΣΣ ΚΑΠ σχετικά με το LEADER,
4. να εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο την τοπική κοινωνία και να συμβάλουν στην ανάπτυξη αυτής,
5. για τα έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις, να τηρείται Φάκελος Δημόσιας Σύμβασης (κατά την έννοια του άρθρου 45 του ν. 4412/2016 (Α' 147), όπως ισχύει),
6. να επαληθεύουν το εύλογο κόστος των υποβληθεισών δαπανών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14Γ της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770),

7. να λαμβάνουν υπόψη την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης και να γίνεται εκτίμηση της αναμενόμενης περιβαλλοντικής επίπτωσης με βάση τη συγκεκριμένη για την επένδυση νομοθεσία, όταν αυτή μπορεί να θίξει το περιβάλλον,
8. να διασφαλίζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και να αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού,
9. να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης,
10. να διασφαλίζεται ότι δεν έχουν χρηματοδοτηθεί ή/και δεν χρηματοδοτούνται από άλλα εθνικά ή/και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, για το ίδιο φυσικό αντικείμενο,
11. να μπορούν να τεκμηριώσουν τον υπεύθυνο φορέα για τη λειτουργία και τη συντήρηση των πράξεων, όπου απαιτείται,
12. να λαμβάνουν υπόψη την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο,
13. να διαθέτουν οριστική μελέτη οι πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων,
14. να έχουν ολοκληρωμένο και λειτουργικό χαρακτήρα,
15. να διασφαλίζουν τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας, κατά την ανάθεση συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην εγκύκλιο με θέμα «Οδηγίες για την έκδοση πρόσκλησης - Όροι επιλεξιμότητας - Επιλεξιμότητα δαπανών και υπόδειγμα πρόσκλησης έργων δημοσίου χαρακτήρα με τα συνημμένα αυτής».
16. να τηρούν τους ειδικούς όρους που περιγράφονται σε κάθε υπο-παρέμβαση στο Κεφάλαιο 1 της παρούσας.

5 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

5.1 Η ενίσχυση χορηγείται στον δικαιούχο με τη μορφή επιχορήγησης και το ύψος της υπολογίζεται βάσει των επιλέξιμων δαπανών.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των ενισχυόμενων πράξεων ανά κατηγορία και υπο-παρέμβαση καθορίζεται στο Κεφάλαιο 1 της παρούσας.

Για πράξεις που δεν εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, εφαρμόζεται ο συνημμένος «Οδηγός απλοποιημένου κόστους κτηριακών κατασκευών», όπου τα επιλέξιμα ποσά των πράξεων ή των επιμέρους δαπανών αυτών, διαμορφώνονται βάσει των στοιχείων της μελέτης η οποία παρατίθεται ως συνημμένο της παρούσας.

Ο προϋπολογισμός της πράξης που διαμορφώνεται με το πέρας της διαδικασίας διοικητικού ελέγχου της αίτησης στήριξης, αποτελεί τον εγκεκριμένο συνολικό προϋπολογισμό της. Δεν μπορεί να δικαιολογηθεί οποιαδήποτε αύξηση του εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού

και της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης του έργου, εκτός των παρακάτω περιπτώσεων που αφορούν σε πράξεις που υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων:

α. Όπου, ανακύπτει από σχετικές κανονιστικές ρυθμίσεις, όπως αύξηση συντελεστών ΦΠΑ (αφορά και πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων), αύξηση των τιμολογίων και αναθεώρηση τιμών των δημοσίων έργων.

β. Όπου, ο δικαιούχος αιτηθεί αύξηση του εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού και της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης της πράξης, στο ποσό που αντιστοιχεί στο ΦΠΑ αυτής, σε περίπτωση που ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμος και ο δικαιούχος δεν τον είχε υπολογίσει κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης. Η συγκεκριμένη διάταξη δεν αφορά αιτήματα πληρωμής που έχουν ήδη οριστικοποιηθεί στο κατάλληλο πληροφοριακό σύστημα, πριν την υποβολή του σχετικού αιτήματος αύξησης προϋπολογισμού από τον δικαιούχο. Η περίπτωση αυτή αφορά και πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων.

γ. Όπου προέκυψε ανάγκη εκτέλεσης εργασιών αρχαιολογικών ερευνών/επίβλεψης ή διαχείρισης Αποβλήτων Εκσκαφών Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ), που δεν είχαν προβλεφθεί στη μελέτη του έργου ή κατέστη αναγκαία η αύξηση της δαπάνης των εργασιών αυτών.

δ. Όπου προέκυψε, από δαπάνη που απαιτείται για την αποκατάσταση βλαβών του έργου που προξενήθηκαν από φυσική καταστροφή, για πράξεις που υλοποιούνται βάσει διαδικασιών δημοσίων συμβάσεων και έως του αρχικού ποσού ένταξης της πράξης. Η φυσική καταστροφή απαιτείται να έχει πιστοποιηθεί με σχετική απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας.

ε. Δύναται να δικαιολογηθεί περεταίρω αύξηση του συνολικού προϋπολογισμού της πράξης, χωρίς αντίστοιχη αύξηση της αρχικής επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης του έργου, προκειμένου να κατασκευαστούν επείγοντα έργα που κρίθηκαν αναγκαία, όταν από τις βλάβες που προξενήθηκαν δημιουργείται κίνδυνος για την ασφάλεια προσώπων ή για πρόκληση σημαντικών ζημιών σε τρίτους ή περαιτέρω σημαντικής βλάβης των έργων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 157 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

5.2 Απαραίτητη προϋπόθεση για την αύξηση του επιλέξιμου προϋπολογισμού είναι η ύπαρξη αδιάθετων πόρων στο Τοπικό Πρόγραμμα και η τήρηση των ανωτέρω ορίων του παρόντος. Επισημαίνεται, ότι για έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων δύναται κάθε δυνητικός δικαιούχος να συμμετέχει με δικούς του πόρους στο χρηματοδοτικό σχήμα μιας πράξης, με την προϋπόθεση ο συνολικός προϋπολογισμός της πράξης να μην υπερβαίνει τα όρια που καθορίζονται στο Κεφάλαιο 1 της παρούσας. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες προς συγχρηματοδότηση από το ΣΣ ΚΑΠ, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης/ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πράξης.

Στην παραπάνω περίπτωση, δύναται να μειωθεί το συγκεκριμένο ποσό (μη επιλέξιμη δαπάνη) και να αυξηθεί η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη, με την χρήση του ποσού που θα προκύψει από τις εκπτώσεις κατά τη διαδικασία δημοπράτησης των έργων της πρόσκλησης, ή/και με τη χρήση τυχόν υπερδέσμευσης. Η διαδικασία αυτή μπορεί να ακολουθηθεί μόνο στις περιπτώσεις που η αρμόδια ΟΤΔ δεν έλαβε υπερδέσμευση ή δεν ξεπερνούσε το 110% του προϋπολογισμού της

εκάστοτε πρόσκλησης, είτε δοθεί τυχόν πρόσθετη υπερδέσμευση. Στην περίπτωση αυτή είναι απαραίτητη η τροποποίηση της απόφασης ένταξης.

Οποιαδήποτε άλλη αύξηση του κόστους, βαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον δικαιούχο.

- 5.3** Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει πράξη με προϋπολογισμό στα χρηματικά όρια του Κεφαλαίου 1 της παρούσας, ωστόσο, απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη μιας πράξης αποτελεί η διαθεσιμότητα των πόρων της πρόσκλησης.

Αν αυξηθεί ο εγκεκριμένος συνολικός προϋπολογισμός της πράξης, με αποτέλεσμα να ξεπερνά τα χρηματικά όρια του Κεφαλαίου 1 της παρούσας, τότε το ποσό της αύξησης αποτελεί μη επιλέξιμη αξία του συνολικού προϋπολογισμού της πράξης, εκτός των περιπτώσεων της παρ. 5.1 της παρούσας.

- 5.4** Η αύξηση του προϋπολογισμού του έργου, λόγω σύναψης συμπληρωματικής σύμβασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4412/2016 (Α' 147), βαρύνει αποκλειστικά τον δικαιούχο, ενώ αντικείμενο παρακολούθησης και ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πράξης.

- 5.5** Η ιδιωτική συμμετοχή της κάθε πράξης αποτελεί την διαφορά της δημόσιας δαπάνης από το συνολικό προϋπολογισμό της.

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους ή/και δάνειο ή/και συνδυασμό τους. Η απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής δύναται να τεκμηριώνεται, είτε με υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου, είτε με σχετικό τραπεζικό έγγραφο, είτε με την απόδειξη κατοχής άλλου άμεσα ρευστοποιήσιμου τίτλου, όπως μετοχές και ομόλογα.

Η τεκμηρίωση της ιδιωτικής συμμετοχής εξειδικεύεται στο συνημμένο της παρούσας «Οδηγός Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης».

6. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

- 6.1** Η αίτηση στήριξης απαρτίζεται από:

- Την ηλεκτρονική υποβολή στο ΟΠΣΚΑΠ.
- Το Έντυπο Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση.
- Τα δικαιολογητικά που αναρτώνται στο ΟΠΣΚΑΠ.

- 6.2** Η αίτηση στήριξης υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος ΟΠΣΚΑΠ (<https://cspis.opekepe.gov.gr/CRDIIS/#/login>) συνοδευόμενη από το σύνολο των δικαιολογητικών που απαιτούνται ανά υπο-παρέμβαση. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται ο δυνητικός δικαιούχος, να διαθέτει ατομικό **κωδικό πρόσβασης στο ΟΠΣΚΑΠ**. Παράλληλα, στην παραπάνω ηλεκτρονική διεύθυνση παρέχονται οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΟΠΣΚΑΠ.

Η προθεσμία υποβολής δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 60 ημερών από την πρώτη δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Κατ' εξαίρεση η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων στήριξης δύναται να είναι μικρότερη των εξήντα (60) ημερών από την πρώτη δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για

τις περιοχές που έχουν πληγεί πρόσφατα από φυσικές καταστροφές (περίοδος εμφάνισης γεγονότος μικρότερη των δύο ετών).

Επιτρέπεται η κατάθεση μόνο μίας αίτησης στήριξης ανά ΑΦΜ ανά υπο-παρέμβαση, στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης ανά Τοπικό Πρόγραμμα, με εξαίρεση τους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού.

Δεν επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων στήριξης σε διαφορετικά Τοπικά Προγράμματα για την ίδια υπο-παρέμβαση, με το ίδιο ΑΦΜ, στο πλαίσιο του ίδιου κύκλου προσκλήσεων, με εξαίρεση τους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, τον ΟΦΥΠΕΚΑ και τις Εφορείες Αρχαιοτήτων, καθώς και φορέων που υλοποιούν πράξεις κοινωνικού χαρακτήρα.

Για τους φορείς που δεν εμπίπτουν στις παραπάνω εξαιρέσεις, επιτρέπεται η συμμετοχή φυσικού ή νομικού προσώπου σε περισσότερες από μια αιτήσεις στήριξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 13 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770).

Το σύνολο των απαραίτητων δικαιολογητικών για κάθε υπο-παρέμβαση αναφέρονται στο συνημμένο της παρούσας πρόσκλησης «Οδηγός Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης».

Ο αρμόδιος Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ) έχει την δυνατότητα να ζητήσει, σε πρωτότυπη μορφή, οποιοδήποτε δικαιολογητικό υποβλήθηκε με την αίτηση στήριξης, εκτός των περιπτώσεων αυτεπάγγελτης αναζήτησης δικαιολογητικών. Επίσης, μπορεί να ζητήσει σχέδια ή άλλα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή, στην μορφή αρχείου που παρήχθησαν.

6.3 Ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων στήριξης: 18-02-2026

Ημερομηνία λήξης ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων στήριξης: **29-05-2026**

Δεν θα γίνονται δεκτές αιτήσεις στήριξης εκτός των ανωτέρω προθεσμιών.

Εφόσον η αίτηση υποβληθεί επιτυχώς στο ΟΠΣΚΑΠ, λαμβάνει μοναδικό κωδικό (κωδικός ΟΠΣΚΑΠ), αριθμό πρωτοκόλλου και ημερομηνία οριστικοποίησης.

6.4 Ειδικότερα, η ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης στήριξης στο ΟΠΣΚΑΠ περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- (i) Καταχωρήσεις των σχετικών πεδίων, σύμφωνα με τον οδηγό «Οδηγίες υποβολής αίτησης στήριξης προσκλήσεων δημοσίου χαρακτήρα - v1.1-2025» που είναι αναρτημένος στο ΟΠΣΚΑΠ.
- (ii) Έντυπο Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση.
- (iii) Λοιπά δικαιολογητικά.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά/έντυπα υποβάλλονται σε **μορφή αρχείου τύπου pdf ή zip (ανάρτηση πολλών αρχείων)**.

Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης στο ΟΠΣΚΑΠ, η πληρότητα των αναρτώμενων δικαιολογητικών και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση της είναι της αποκλειστικής ευθύνης των αιτούντων.

Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, οι αιτούντες αποδέχονται την περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, από τις αρμόδιες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση του θεσμικού πλαισίου περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Σημειώνεται, ότι αν έχουν εκτελεστεί εργασίες πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης, συνυποβάλλεται αποδεικτικό υλικό που αποτυπώνει την υφιστάμενη κατάσταση και το συντομότερο δυνατόν, πραγματοποιείται από τον αρμόδιο ΕΦ επίσκεψη στον προτεινόμενο χώρο υλοποίησης του έργου. Στις περιπτώσεις αυτές, ο ΕΦ υποχρεούται να συμπεριλάβει στην έκθεση αυτοψίας και αναλυτική αποτύπωση των εργασιών που έχουν πραγματοποιηθεί.

Στις περιπτώσεις πράξεων για τις οποίες κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης έχει ήδη δημοσιευθεί η διακήρυξη ή και έχει υπογραφεί η σύμβαση, ο έλεγχος διενεργείται εκ των υστέρων κατά την αξιολόγηση του αιτήματος στήριξης.

Σε πράξεις όπου η διαδικασία δημοπράτησης ή/και ανάθεσης δημόσιας σύμβασης διενεργηθεί μετά το πέρας της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων στήριξης και πριν την ένταξη της πράξης, ο δυνητικός δικαιούχος οφείλει να υποβάλει αίτημα εξέτασης της σχετικής διαδικασίας στην ΟΤΔ. Η εξέταση του αιτήματος σε περίπτωση διαπίστωσης σύγκρουσης συμφερόντων γίνεται από την ΕΥΔ της Περιφέρειας Ηπείρου ή η ΕΥΕ ΠΑΑ, κατά περίπτωση.

Η σύμφωνη γνώμη για τη διαδικασία δημοπράτησης ή/και ανάθεσης δημόσιας σύμβασης είναι απαραίτητη για την έκδοση της απόφασης ένταξης της πράξης. Η έγκριση της διαδικασίας θεωρείται ότι έχει γίνει με την ένταξη του έργου και την έκδοση της σχετικής απόφασης, στην οποία πρέπει να γίνεται σχετική αναφορά στο προοίμιο αυτής.

6.5 Διόρθωση – ανάκληση αιτήσεων στήριξης πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής

Οι αιτούντες μπορούν να διορθώνουν την αίτηση στήριξης και τα συνυποβληθέντα δικαιολογητικά, ακόμη και μετά την οριστική υποβολή της, εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση. Για το σκοπό αυτό ακολουθούν τη διαδικασία που προβλέπεται, κατά περίπτωση, στο ΟΠΣΚΑΠ.

Πέραν των ανωτέρω οι αιτούντες δύναται να ανακαλέσουν την αίτησης στήριξης μετά από σχετικό αίτημά τους. Η ανάκληση επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρίσκονταν πριν υποβάλλει τα εν λόγω έγγραφα ή τμήματα των εν λόγω εγγράφων που ανακαλεί.

7 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

- 7.1** Ο διοικητικός έλεγχος (αξιολόγηση) των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΑΠ και η αξιολόγηση είναι συγκριτική, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 14, 14^A, 14B και 14Γ της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και τη διαδικασία Ι.2.3 του ΣΔΕ.

Παράλληλα, διενεργείται διασταυρωτικός έλεγχος με χρήση του εργαλείου ARACHNE, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 59 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116. Ο έλεγχος αυτός αποσκοπεί στην πρόληψη και τον εντοπισμό περιπτώσεων διπλής χρηματοδότησης, απάτης και σύγκρουσης συμφερόντων.

Η αξιολόγηση όλων των αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται σε ένα στάδιο ως προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής και προσδιορίζεται ο συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός, λαμβάνοντας υπ' όψη το εύλογο κόστος.

Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου δύναται να ζητηθεί, η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων, **εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών (κριτήριο αποκλεισμού)** από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου στον δυνητικό δικαιούχο.

Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του συνόλου των υποβληθεισών αιτήσεων, παράγεται πίνακας αποτελεσμάτων αξιολόγησης με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης, ο οποίος περιλαμβάνει όλες τις παραδεκτές και μη παραδεκτές αιτήσεις και κοινοποιείται στους δυνητικούς δικαιούχους με κάθε πρόσφορο μέσο.

- 7.2** Κατά του πορίσματος αξιολόγησης της αίτησης στήριξης, ο δυνητικός δικαιούχος μπορεί να ασκήσει άπαξ ένσταση, κατά την έννοια του άρθρου 25 του ν. 2690/1999 (Α' 45).

Η ένσταση υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΚΑΠ, με συμπλήρωση των σχετικών πεδίων, εντός **ανατρεπτικής προθεσμίας των δέκα (10) ημερών** από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης της απόφασης και το αποδεικτικό κατάθεσης της ένστασης αποστέλλεται στην ΟΤΔ.

Η ένσταση εξετάζεται από την Επιτροπή Ενδικοφανών Προσφυγών εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την επομένη της ημερομηνίας άσκησης της.

Η απόφαση επί της ένστασης που υποβλήθηκε στο ΟΠΣΚΑΠ κοινοποιείται στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει ο δυνητικός δικαιούχος στην αίτηση στήριξης.

Με βάση το αποτέλεσμα της εξέτασης των ενστάσεων και την τυχόν μεταβολή των πόρων των υπο-παρεμβάσεων της πρόσκλησης, συντάσσεται ο Πίνακας Κατάταξης, ο οποίος δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας, εντάσσονται όλες οι αιτήσεις που ισοβαθμούν μέχρι εξάντλησης του προϋπολογισμού της υπο-παρέμβασης. Σε αντίθετη περίπτωση εντάσσονται μόνο οι αιτήσεις, που έλαβαν υψηλότερη βαθμολογία στο/στα κριτήριο/α επιλογής με την μεγαλύτερη βαρύτητα υπό την προϋπόθεση ότι επαρκεί ο προϋπολογισμός της υπο-παρέμβασης και των οποίων η βαθμολογία **είναι μεγαλύτερη από 30 μονάδες**, για το σύνολο των υπο-παρεμβάσεων της παρούσας.

Από την ημερομηνία κοινοποίησης του Πίνακα Κατάταξης στους δυνητικούς δικαιούχους, θα πρέπει **εντός 15 εργάσιμων ημερών** να προσκομίσουν τα συμφωνητικά ή τα συμβόλαια που αφορούν το γήπεδο ή το οικόπεδο ή/και το ακίνητο όπου θα υλοποιηθεί η πράξη, σε περίπτωση που δεν τα είχαν προσκομίσει κατά την υποβολή αίτησης στήριξης και οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό ζητηθεί από τον αρμόδιο ΕΦ κατά την αξιολόγηση, προκειμένου να ενταχθούν στο Πρόγραμμα.

Σε πράξεις όπου η διαδικασία δημοπράτησης ή/και ανάθεσης δημόσιας σύμβασης διενεργηθεί μετά το πέρας της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων στήριξης και πριν την ένταξη της πράξης, ο δυνητικός δικαιούχος οφείλει να υποβάλει αίτημα εξέτασης της σχετικής διαδικασίας στην ΟΤΔ. Η σύμφωνη γνώμη για τη διαδικασία δημοπράτησης ή/και ανάθεσης δημόσιας σύμβασης είναι απαραίτητη για την έκδοση της απόφασης ένταξης της πράξης. Η έγκριση της διαδικασίας θεωρείται ότι έχει γίνει με την ένταξη του έργου και την έκδοση της σχετικής απόφασης, στην οποία πρέπει να γίνεται σχετική αναφορά στο προοίμιο αυτής.

- 7.3** Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του συνόλου των υποβληθεισών αιτήσεων, βάσει του αντίστοιχου πίνακα κατάταξης αποτελεσμάτων αξιολόγησης, εκδίδεται απόφαση ένταξης πράξεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 15 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και τη διαδικασία Ι.2.4 του ΣΔΕ.

Η Απόφαση Ένταξης αποστέλλεται στους δικαιούχους με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, στις διευθύνσεις που έχουν δηλωθεί κατά την αίτηση στήριξης.

Είναι δυνατό για μια πράξη να αρθεί η ένταξή της από το ΣΣ ΚΑΠ λόγω τεκμηριωμένων αδυναμιών εκτέλεσης ή μη τήρησης των όρων της, ή απόκλισης υλοποίησης βάσει του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και τη διαδικασία Ι.2.5 του ΣΔΕ.

Οι δικαιούχοι έχουν το δικαίωμα να παραιτηθούν από την αίτηση στήριξης που έχουν υποβάλει, χωρίς να παραβιάζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των δικαιούχων.

7.4 Αν μετά από ένα έτος από την έκδοση της απόφασης ένταξης δεν έχει υποβληθεί από τον δικαιούχο αίτημα ελέγχου νομιμότητας σταδίου εξέλιξης δημόσιας συμβάσης, γίνεται ανάκληση της απόφασης ένταξης από τον αρμόδιο ΕΦ. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις όπου η καθυστέρηση δεν αποτελεί υπαιτιότητα του δικαιούχου.

7.5 Για τις πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που δεν εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλει αίτημα πληρωμής μεγαλύτερο ή ίσο με ποσοστό 15% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της πράξης, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την έκδοση της απόφασης ένταξης και σε περίπτωση μη υποβολής ανακαλείται η απόφαση ένταξης από τον αρμόδιο ΕΦ. Λεπτομέρειες για την υποχρέωση αυτή, αναλύονται στο Κεφάλαιο 3 του Παραρτήματος Ι της παρούσας.

8. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

8.1 Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την συμπλήρωση και υποβολή των αιτήσεων στήριξης και άλλες διευκρινίσεις στο πλαίσιο της παρούσας Πρόκλησης θα λειτουργεί Γραφείο Υποστήριξης (Help Desk), στα γραφεία ης ΟΤΔ της ΗΠΕΙΡΟΣ ΑΕ (Πλατεία Πύρρου & Μιχ. Αγγέλου 1, Διοικητήριο, Ιωάννινα, 453 32, τηλ. 2651036686 & 2651083087) κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες.

Αρμόδιοι πληροφόρησης -υποστήριξης :

- Ηλίας Μώκος, Συντονιστής, Γεωπόνος
- Κατερίνα Καρακώστα, Πολιτικός Μηχανικός
- Ιωάννης Βλάχος, Πολιτικός Μηχανικός
- Ζωή Πετρίδου, Οικονομολόγος
- Γεώργιος Θεοχάρης, Οικονομολόγος

8.2 Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων ορίζεται η εταιρεία KPS GROUP I.K.E., τηλέφωνο 2103232531, e-mail: dpo@epirusa.gr , σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του Κανονισμού 2016/679 και τα άρθρα 5 και 7 του ν. 4914/2022 (Α'61).

8.3 Περαιτέρω πληροφορίες για το ΣΣ ΚΑΠ, το ΣΔΕ του ΣΣ ΚΑΠ, το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο ΣΣ ΚΑΠ, τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των αιτήσεων στήριξης, βρίσκονται στις ιστοσελίδες www.agrotikianaptixi.gr και <https://leader-el.gr/> και στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ <http://www.epirusa.gr/>. Οι ανωτέρω δικτυακοί τόποι αποτελούν βασικό

εργαλείο επικοινωνίας της ΟΤΔ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το ΣΣ ΚΑΠ και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.

- 8.4** Στο πλαίσιο δημοσιοποίησης της παρούσας πρόσκλησης, θα οργανωθούν ανοιχτές ημερίδες ενημέρωσης. Το πρόγραμμα των ημερίδων θα δημοσιοποιηθεί με σχετικά δελτία τύπου και θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ www.epirusa.gr.

Ο Πρόεδρος της ΕΔΠ LEADER 2023-2027

Ντέσικας Κωνσταντίνος

Συνημμένα:

Τα παρακάτω συνημμένα βρίσκονται στην ιστοσελίδα www.agrotikianaptixi.gr και της ΟΤΔ της ΗΠΕΙΡΟΣ ΑΕ www.epirusa.gr

1. Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση **(Έντυπο 02)**.
2. Οδηγός (Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης *(Περιέχει μεταξύ άλλων Κριτήρια Επιλεξιμότητας, Κριτήρια Επιλογής, Διευκρινήσεις επί των κριτηρίων, Απαιτούμενα Δικαιολογητικά, Ιεράρχηση αναγκών Τ.Π. κ.τ.λ.)*. **(Έντυπο 03)**
3. Υπόδειγμα εγγράφου για την υποβολή συμπληρωματικών/διευκρινιστικών στοιχείων. **(Έντυπο 04)**
4. Οδηγός Εξασφάλισης Προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία. **(Έντυπο 05)**
5. Οδηγός απλοποιημένου κόστους κτηριακών κατασκευών. **(Έντυπο 06)**
6. Υπόδειγμα αιτούμενου προϋπολογισμού **(Έντυπο 07)**
7. Οδηγός Δημοσιότητας της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ. **(Έντυπο 08)**
8. Προδιαγραφές για Μελέτη Συνολικής Θεώρησης Αισθητικής και Λειτουργικής Αναβάθμισης ή Ανάδειξης Οικισμού ή Τμήματος αυτού. **(Έντυπο 09)**
9. Υποστηρικτική λίστα στην αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεων και στην επαλήθευση των πράξεων βάσει του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. **(Έντυπο 10)**
10. Πρότυπο-υπεύθυνης-δήλωσης-de-minimis-Καν.-2023-2831. **(Έντυπο 11)**
11. Υπόδειγμα κανονισμού συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών ΧΔΣ. **(Έντυπο 12)**
12. Οδηγίες για την πρόσβαση των Δικαιούχων & υποβολής αίτησης στήριξης στο ΟΠΣΚΑΠ. **(Έντυπο 13)**
13. . Εγκεκριμένο Τοπικό Πρόγραμμα της ΟΤΔ.
14. ΥΑ 39443 11-2-2025_Πλαίσιο εφαρμογής της παρέμβασης Π3-77-4.1
15. Εγκύκλιος Πρόσκλησης ΔΕ
16. Σχετική Νομοθεσία (σε ηλεκτρονική μορφή στο www.epirusa.gr)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Οι δικαιούχοι πράξεων που θα ενταχθούν στο ΣΣ ΚΑΠ αναλαμβάνουν την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρούν το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εκτέλεση των πράξεων εθνικό δίκαιο, τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης, τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και να αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού.
- (ii) Να τηρούν τους όρους ή περιορισμούς που τίθενται, από το ΣΔΕ του ΣΣ ΚΑΠ όπως ισχύει κάθε φορά, από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης όπως ισχύει [υπ' αριθ. 39443/2025 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770)].

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρούν τους όρους της Απόφασης Ένταξης και τις υποχρεώσεις, όπως αυτές απορρέουν από το άρθρο 23 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770).
- (ii) Να τηρούν το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης, όπως αυτό αποτυπώνεται στην απόφαση ένταξης της πράξης ή όπως αυτό έχει καθοριστεί από την ΟΤΔ.

Οι δικαιούχοι **οφείλουν να ολοκληρώσουν το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο** της πράξης, εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματός της, όπως δηλώνεται στην αίτηση στήριξης.

Σε περιπτώσεις μη υπαιτιότητας του δικαιούχου (π.χ. ανωτέρα βία, ιατρικούς λόγους, καθυστερήσεις παραλαβής εξοπλισμού κ.λ.π.), το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα μπορεί να παραταθεί, μετά από αίτημα του δικαιούχου, εισήγηση από τον αρμόδιο ΕΦ και σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ, με την προϋπόθεση ότι η εκκαθάριση και εκταμίευση της πράξης πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους κανονιστικούς όρους.

Οι δικαιούχοι μπορούν να αιτηθούν παράταση του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της πράξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και στο κεφάλαιο Ι.3 του ΣΔΕ, όσον αφορά έργα που υλοποιούνται με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Αντίστοιχα, για τα έργα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, ακολουθούνται τα οριζόμενα στο άρθρο 18 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και στη διαδικασία Ι.3.4 του ΣΔΕ (αναφορικά με τις ενέργειες στο ΟΠΣΚΑΠ).

Υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των έργων δύνανται να επιφέρουν την επιβολή στο δικαιούχο λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της εν λόγω πράξης, ενώ αν έχει καταβληθεί δημόσια δαπάνη, αυτή επιστρέφεται εντόκως, από τον δικαιούχο της πράξης, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

- (iii) Να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στα έργα ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.
- (iv) Να λαμβάνουν έγκριση για τις διαδικασίες της δημοπράτησης, υπογραφής της σύμβασης και τροποποίησης αυτής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και στο κεφάλαιο Ι.3 του ΣΔΕ, καθώς και τροποποίησης της πράξης σε έργα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 18 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και στη διαδικασία Ι.3.4 του ΣΔΕ (αναφορικά με τις ενέργειες στο ΟΠΣΚΑΠ).
- Όσον αφορά πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, αν αυτές εκτελεστούν με αυτεπιστασία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. β του άρθρου 134 και στο άρθρο 177 του ν. 4412/2016 (Α' 147), ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σχέδιο απόφασης για την εκτέλεση του έργου με ίδια μέσα πριν την υπογραφή του, ώστε να εξεταστεί στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης. Για τυχόν τροποποιήσεις της απόφασης, θα πρέπει να υποβάλλει αίτημα τροποποίησης στην αρμόδια ΟΤΔ. Στις περιπτώσεις αρχαιολογικών έργων, ο δικαιούχος κοινοποιεί την απόφαση αυτεπιστασίας.
- (v) Να ενημερώνουν έγκαιρα την ΟΤΔ σχετικά με την εξέλιξη της πράξης, για την υλοποίησή της και να αναρτούν στο ΟΠΣΚΑΠ ή/και να αποστέλλουν όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο ή/και τις απαιτήσεις του αρμόδιου ΕΦ.
- (vi) Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την εισαγωγή δεδομένων και εγγράφων που απαιτούνται για τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των πράξεων που υλοποιούν, στο ΟΠΣΚΑΠ, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων αυτών.
- (vii) Να μη μεταβάλλουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ενισχυόμενης πράξης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης χωρίς να έχει προηγηθεί σχετικό αίτημα τροποποίησης στην ΟΤΔ και έγκριση από τον αρμόδιο ΕΦ. Αν κατόπιν σχετικού ελέγχου, διαπιστωθεί μεταβολή η οποία αντίκειται στο εθνικό και κανονιστικό θεσμικό πλαίσιο ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και η δημόσια δαπάνη που έχει καταβληθεί επιστρέφεται με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- (viii) Να μη χρησιμοποιούν πάγια στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, για δραστηριότητες που έρχονται σε αντίθεση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας της αίτησης στήριξης. Αν αυτό διαπιστωθεί από τον αρμόδιο ΕΦ ή τους αρμόδιους φορείς, κατά την διάρκεια υλοποίησης της πράξης, τότε η δημόσια δαπάνη που έχει καταβληθεί για τα συγκεκριμένα πάγια, επιστρέφεται με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- (ix) Να μη μεταβιβάζουν πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα, κυριότητας του δικαιούχου και τουλάχιστον ίσης αξίας και δυναμικότητας, τα οποία να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της λειτουργίας της πράξης. Ο δικαιούχος οφείλει να γνωστοποιήσει την αντικατάσταση στην ΟΤΔ άμεσα, η οποία ενημερώνει τον αρμόδιο ΕΦ στην περίπτωση που απαιτείται.
- (x) Να παράσχουν στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ και/ή στους εξωτερικούς αξιολογητές του ΣΣ ΚΑΠ ή άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό της, όλες τις

πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων.

- (xi) Για έργα κατασκευής δικτύων ύδρευσης / αποχέτευσης & επεξεργασίας λυμάτων, οι δικαιούχοι των πράξεων που θα ενταχθούν πρέπει να τηρούν ξεχωριστούς λογαριασμούς και να προβαίνουν σε κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων, ώστε να διασφαλιστεί ότι «η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες».
- (xii) Να διασφαλίζουν το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.
- (xiii) Για τα κριτήρια επιλογής η επίτευξη των οποίων επιτυγχάνεται σε χρόνο μεταγενέστερο της υποβολής αίτησης στήριξης, ο δικαιούχος έχει την πλήρη υποχρέωση επίτευξης τους. Αν κατά την υλοποίηση της πράξης ή ακόμα και ύστερα από την ολοκλήρωση αυτής, κατά τη περίοδο που ισχύουν οι μακροχρόνιες υποχρεώσεις, διαπιστωθεί από τους αρμόδιους φορείς, η μη τήρηση κάποιου ή κάποιων από τα κριτήρια επιλογής και η εκ νέου βαθμολόγηση της πρότασης τη θέτει ως μη επιλέξιμη για χρηματοδότηση, τότε ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και τυχόν καταβληθείσα επιχορήγηση επιστρέφεται στο σύνολό της με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- (xiv) Να αποδέχονται ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλωθεί στην αίτηση στήριξης, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών. Σε περίπτωση αλλαγής της ηλεκτρονικής διεύθυνσης πρέπει να ενημερώνεται η ΟΤΔ, η οποία εν συνεχεία ενημερώνει τον αρμόδιο ΕΦ όταν απαιτείται.

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ-ΠΛΗΡΩΜΕΣ

- (i) Να υποβάλουν αίτημα προκαταβολής/πληρωμής, μαζί με όλα τα συνημμένα δικαιολογητικά που απαιτούνται, στο ΟΠΣΚΑΠ.

Παρέχεται η δυνατότητα να υποβληθούν ένα ή περισσότερα αιτήματα προκαταβολής, όπου το ύψος της ανέρχεται σε ποσοστό έως 50% της εγκεκριμένης δημόσιας ενίσχυσης που υπολείπεται για την ολοκλήρωση της πράξης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και τη διαδικασία Ι.4.1 του ΣΔΕ.

Η υποβολή και διοικητικός έλεγχος του αιτήματος πληρωμής, καθώς και η καταβολή της δημόσιας ενίσχυσης, γίνονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 21 και 21Α της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και τις διαδικασίες Ι.4.4 και Ι.4.5 του ΣΔΕ.

Το πρώτο αίτημα πληρωμής δαπανών του δικαιούχου συνοδεύεται από τις απαιτούμενες νόμιμες άδειες και βεβαιώσεις δημοσίων αρχών που διέπουν, κατά περίπτωση, τη νομιμότητα υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου.

Για τις πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που δεν εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να έχει υποβληθεί από τον δικαιούχο αίτημα πληρωμής μεγαλύτερο ή ίσο με ποσοστό 15% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της πράξης, εντός δεκαοκτώ (18)

μηνών από την έκδοση της απόφασης ένταξης και σε περίπτωση μη υποβολής ανακαλείται η απόφαση ένταξης από τον αρμόδιο ΕΦ.

Τα επόμενα αιτήματα θα πρέπει να είναι μεγαλύτερα ή ίσα ποσοστού 25% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της πράξης. Για το τελικό αίτημα πληρωμής δεν απαιτείται συγκεκριμένο ποσοστό.

Η εν λόγω διάταξη δεν έχει εφαρμογή στις πράξεις όπου μία μεμονωμένη διακριτή δαπάνη, με εξαίρεση δαπάνες που αφορούν σε κτηριακές κατασκευές, είναι μεγαλύτερη από το 80% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

Οι πληρωμές των έργων γίνονται με βάση τις πιστοποιήσεις των εργασιών/ενεργειών που έχουν εκτελεσθεί.

Για τις πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων δεν ισχύουν οι παραπάνω περιορισμοί και ακολουθείται η νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ δύναται να καταβάλει το εγκεκριμένο ποσό του αιτήματος πληρωμής με πίστωση απ' ευθείας στον τραπεζικό λογαριασμό του ανάδοχου του έργου.

Οι δικαιούχοι μπορούν να ανακαλέσουν την αίτηση πληρωμής ή τμήμα αυτής ή/και να διορθώσουν και να προσαρμόσουν την αίτηση ή/και τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά, σύμφωνα με τις διαδικασίες Ι.4.2 και Ι.4.3 του ΣΔΕ.

- (ii) Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην ΟΤΔ μέσω των αιτήσεων πληρωμής.
- (iii) Να εγγράφουν στον προϋπολογισμό του Δήμου τη δαπάνη του έργου, μετά την ένταξη της πράξης, όταν αυτές εκτελούνται από ΟΤΑ Α' βαθμού.

4. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των πράξεων και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ, ΕΥΕ ΠΑΑ, ΟΠΕΚΕΠΕ και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχονται επιτόπιες επισκέψεις από την ΟΤΔ και τους αρμόδιους για την υλοποίηση της πράξης φορείς και επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στον τόπο υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθούν.

Σε περίπτωση άρνησης ελέγχου τότε επιστρέφεται το σύνολο της δημόσιας δαπάνης που καταβλήθηκε, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Λεπτομέρειες αναφορικά με τους ελέγχους προβλέπονται στο άρθρο 40 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και στο Κεφάλαιο ΙΙ.2 του ΣΔΕ.

5. ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Να τηρούν τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:

Για όλες τις πράξεις που υλοποιούνται στα πλαίσια της παρούσας πρόσκλησης, εντός πέντε (5) ετών από την τελευταία πληρωμή της πράξης να μην επέλθει:

- α) Παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος.
- β) Αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου της πράξης η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα.
- γ) Ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους χορήγησης της ενίσχυσης. Ως ενδεικτική περίπτωση ουσιαστικής μεταβολής αναφέρεται και η διαπίστωση περί πλημμελούς συντήρησης των έργων από τους δικαιούχους, με αποτέλεσμα αυτά να μην είναι πλέον λειτουργικά.

Παράλληλα, υποχρεούνται στην τήρηση των όρων που προβλέπονται στην πρόσκληση, ενώ δεν μπορεί να ενισχυθεί από άλλο εθνικό ή/και συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα για την υλοποίηση της ίδιας πρότασης ή τμήματος αυτής.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται κάθε έτος και στα πλαίσια της διάρκειας των μακροχρονίων υποχρεώσεων τους, να αποστέλλουν ηλεκτρονικά ή εγγράφως στην ΟΤΔ, αποδεικτικά τήρησης των μακροχρονίων υποχρεώσεών τους.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων ελέγχεται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε περίπτωση αθέτησης των παραπάνω υποχρεώσεων, επιβάλλεται επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.

Για πράξεις που αφορούν σε επενδύσεις που έχουν ολοκληρωθεί και υλοποιήθηκαν σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί επίσημα ως πληγείσες από φυσικές καταστροφές, εφόσον δεν έχουν υποστεί ζημιές που αλλοιώνουν το φυσικό τους αντικείμενο, απαλλάσσονται από την εξέταση της επίτευξης των στόχων που αφορούν σε οικονομικά στοιχεία κατά τον έλεγχο μακροχρονίων υποχρεώσεων. Αν έχουν καταστραφεί σε βαθμό που τις θέτει σε μη λειτουργική κατάσταση, κατόπιν τεκμηριωμένου αιτήματος του δικαιούχου προς την ΕΥΕ ΠΑΑ μέσω της ΟΤΔ, δύναται να εξαιρεθούν από τον έλεγχο μακροχρονίων υποχρεώσεων χωρίς την απαίτηση για ανάκτηση του ποσού ενίσχυσης ως αχρεωστήτως καταβληθέντος. Σε κάθε περίπτωση απαιτείται η έκδοση σχετικής απόφασης από τον αρμόδιο φορέα.

Λεπτομέρειες αναφορικά με τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις των δικαιούχων προβλέπονται στο άρθρο 24 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770), όπως ισχύει.

6. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχονται ότι τα στοιχεία τους θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 98 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 και ότι τα στοιχεία ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της ένωσης ή της χώρας. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας των δεδομένων (Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 και Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 και τον ν. 4624/2019 (Α' 137))

- (ii) Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης/δημοσιότητας που προβλέπονται στο άρθρο 25 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770), όπως ισχύει και σύμφωνα με τον συνημμένο Οδηγό Δημοσιότητας.

7. ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Η μη τήρηση των υποχρεώσεων της απόφασης ένταξης, δύναται να επιφέρει την ανάκληση της απόφασης ένταξης και την επιβολή των διατάξεων για την ανάκτηση των ποσών ως αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων.

Όταν διαπιστώνεται ότι ο δικαιούχος στην αίτηση στήριξης δηλώνει ψευδή στοιχεία ή δεν δηλώνει τα απαραίτητα στοιχεία λόγω αμέλειας, προκειμένου να λάβει ενίσχυση, η αίτηση στήριξης απορρίπτεται. Ο αρμόδιος ΕΦ ενημερώνει την ΕΥΕ ΠΑΑ, η οποία, εφόσον συμφωνεί με τους ισχυρισμούς του αρμόδιου ΕΦ, ενημερώνει και τους υπόλοιπους ΕΦ. Ο δικαιούχος αποκλείεται από την παρέμβαση Π3-77-4.1 όλων των Τοπικών Προγραμμάτων για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης, καθώς και για το επόμενο.

Για τις αιτήσεις στήριξης και τις αιτήσεις πληρωμής, αν προσκομιστούν παραποιημένα έγγραφα που έχουν εκδοθεί από αρχές - φορείς (μη έγκυρα ή πλαστά στοιχεία), αυτό οδηγεί σε ανάκληση της απόφασης ένταξης και ανάκτηση τυχόν ποσού χορήγησης που έχει καταβληθεί, ως αχρεωστήτως καταβληθέν.

Σημειώνεται ότι δεν επιβάλλονται κυρώσεις αν ο δικαιούχος μπορεί να αποδείξει έναντι της αρμόδιας αρχής ότι δεν ευθύνεται για την αίτηση του μη επιλέξιμου ποσού ή εάν η αρμόδια αρχή κρίνει με αιτιολογημένο τρόπο ότι ο εν λόγω δικαιούχος δεν υπέχει ευθύνη.

Όταν διαπιστωθεί από τον αρμόδιο ΕΦ ή άλλους αρμόδιους φορείς ότι κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της πράξης δεν τηρούνται οι κανόνες δημοσιότητας, γίνεται σύσταση συμμόρφωσης στον δικαιούχο. Εάν επαναληφθεί η παράβαση, επιβάλλεται κύρωση στο δικαιούχο που αντιστοιχεί στο 5% της δημόσιας δαπάνης της πράξης.

Οι μειώσεις, απορριπτικές αποφάσεις, ανακτήσεις και κυρώσεις του παρόντος άρθρου επιβάλλονται με την επιφύλαξη πρόσθετων κυρώσεων σύμφωνα με άλλες διατάξεις του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου.

Λεπτομέρειες αναφορικά με την επιβολή κυρώσεων στους δικαιούχους προβλέπονται στο άρθρο 43 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770), όπως ισχύει.